

มิสเตอร์เซอร์ล็อก โฮล์มส์

มิสเตอร์เซอร์ล็อก โฮล์มส์ ซึ่งตามปกติตื่นสายมากในตอนเช้า เว้นแต่ในคราวที่เขาเกรวอยู่ทั้งคืนไม่สู้ว่างเว้น ขณะนี้กำลังนั่งอยู่ที่โต๊ะอาหารเช้า ส่วนข้าพเจ้ายืนอยู่บนพรมหน้าเตาผิง หยิบไม้ถือซึ่งแขกของเราลืมทิ้งไว้เมื่อคืนก่อนขึ้นดู มันเป็นไม้งามเนื้อแน่น หัวโต ชนิดที่เรียกกันว่า “ไม้หมากเหลี่ยม” ถัดตอนหัวลงมาคาดปลอกเงินกว้างเกือบหนึ่งนิ้ว มีอักษรจารึกว่า “แด่เจมส์ มอร์ติเมอร์ เอ็ม.อาร์.ซี.เอส. จากมิตรสหายแห่ง ซี.ซี.เอส.” พร้อมทั้งลงปี “๑๘๘๔” กำกับไว้ด้วย มันเป็นไม้ถือชนิดที่หมอประจำครอบครัวแบบเก่าชอบถือ -- มีสง่า ซึ่งขัง และก่อศรัทธา

“เออ วัตสัน แก่ได้ความเกี่ยวกับมันว่ากระไรบ้างล่ะ”

ในขณะนั้นโฮล์มส์นั่งผินหลังให้ข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็ไม่ได้กระโดดกระตักให้เขารู้เลยว่าข้าพเจ้ากำลังทำอะไร

“แกรู้ได้ยังไงว่ากันทำอะไรอยู่ จะให้กันเชื่อว่าแกมีตาหลังหรือไง”

“อย่างน้อยที่สุด ก็น่าจะมีหม้อกาแฟหุ้มเงินขัดมันอยู่ตรงหน้ากัน” เขาพูด “แต่บอกกันหน่อยเถอะ วัตสัน ว่าแก่ได้ความอะไรเกี่ยวกับไม้ถือของแขกเราบ้าง อาศัยที่เราโชคไม่ดีที่ชาวใต้พบเขาเลยไม่รู้ว่ามีอะไรอะไรนั่นนะ ของที่ระลึกจำเป็นนี้จึงมีความสำคัญอยู่ ให้กันฟังแกสหายความเกี่ยวกับคนคนนี้จากการตรวจดูมันสักหน่อยซิ”

“กันคิดว่า” ข้าพเจ้าพูด พยายามที่จะเดินตามวิธีการของสหายข้าพเจ้า “มิสเตอร์เมอร์ติเมอร์เป็นหมอมืออายุ ผู้ประสบความสำเร็จ และเป็นที่น่าับหน้าถือตาอยู่ เนื่องจากผู้ที่รู้จักมักคุ้นกับเขาได้มอบเครื่องหมายของความชอบพอนี้ให้เขาไว้”

“ดี!” โฮล์มส์พูด “วิเศษ!”

“กันคิดด้วยว่า ข้อที่น่าจะเป็นได้นั้นแอนเอียงไปในประการที่ว่า เขาเป็นหมอบ้านนอกที่ออกเยี่ยมไข้ด้วยการเดินมากอยู่”

“ทำไมถึงยังงั้น”

“ก็เพราะว่าไม้ถืออันนั้นเดิมเป็นไม้ที่สวยมาก แต่ถูกใช้สมบุกสมบันเหลือประมาณ จนยากที่จะคิดว่าหมอบในกรุงเป็นผู้ถือ ปลอกเหล็กหนาตะโคงที่หุ้มปลายลึกลงไปที่เดียว เพราะฉะนั้นจึงเป็นที่เห็นได้ว่าเขาถือมันเดินมากอยู่”

“มีเหตุผลดีเยี่ยม!” โฮล์มส์พูด

“แล้วก็ตามไป มีคำว่า ‘มิตรสหายแห่งซี.ซี.เอส.’ กันอยากจะได้ว่า มันเป็นคำย่อของอะไรสักอย่างหนึ่งเกี่ยวกับชมรมลาล์สต์ อาจเป็นชมรมลาล์สต์วิในท้องถิ่นที่เขาได้ให้ความช่วยเหลือทางศัลยกรรมแก่สมาชิกมาแล้วก็ได้ เขาจึงมอบของขวัญเล็กๆ นู่นี้ให้ไว้เป็นการตอบแทน”

“จริงนะ วัตสัน แก่แก่ขึ้นมาก” โฮล์มส์กล่าวพลางดันเก้าอี้ออกมาเบื้องหลังหมอบหนึ่ง แล้วจุดบุหรี่สูบ “กันจำต้องพูดว่า ในบรรดาเรื่องราวทั้งหมดที่แกมีแกใจเขียนขึ้นเพื่อแสดงผลสำเร็จเล็กๆ น้อยๆ ของกันเองนั้นนะ แกประเมินความสามารถของแกเองต่ำต้อยอยู่เป็นอาจิดน ถึงตัวแกเองอาจจะไม่ใช่แสงสว่างก็จริง แต่แกก็เป็นสื่อของแสงสว่างอยู่ คนบางคนถึงไม่มีคุณสมบัติเป็นอัจฉริยะ แต่เขาก็มีคุณสมบัติกระตุ้นให้เกิดอัจฉริยะได้เหมือนกัน กันขอสารภาพละ เพื่อนเอ๋ย ว่ากันเป็นหนี้บุญคุณแกอยู่มากโข”

เขาไม่เคยเอ่ยวาหะทำนองนี้มาก่อนเลย ข้าพเจ้าต้องยอมรับว่าน้ำคำของเขาทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกแฉะชื้นอย่างเอกอุ เพราะว่าข้าพเจ้ามักจะรู้สึกน้อยใจมาแล้วบ่อยๆ ในการที่เขาแสดงอาการเหนียวต่ออารยภย่องสรรเสริญของข้าพเจ้า รวมทั้งความพยายามที่จะประกาศวิธิการของเขาให้แพร่หลายนั้นอยู่ อนึ่ง ข้าพเจ้ายังรู้สึกภาคภูมิใจด้วยที่คิดว่าข้าพเจ้าก็ได้เรียนรู้วิธีการของเขามา จนถึงแก่ได้เข้าไปในทางที่ได้รับการรับรองจากเขาถึงเพียงนี้ ในตอนนั้นเขาได้ฉวยไม้ถือจากมือข้าพเจ้าและตรวจดูด้วยตาเปล่าเป็นเวลาสองสามนาที ครั้นแล้วเขาก็วางบุหรี่ลงพร้อมกับออกอุทานแสดงความสนใจ นำไม้ถือไปยังหน้าต่าง เขาแหว่หมุ่นส่องดูอีกจนทั่ว

“น่าสนใจอยู่ ถึงแม้จะเป็นของพื้นๆ ก็ตาม” เขาพูดพลางหันกลับไปยังมุม

เก้าอี้ยาวที่เขาโปรด “มีประเด็นที่ส่ออยู่ข้อหนึ่งหรือสองข้อบนไม้ถือนี่ มันทำให้เราถือเป็นหลักฐานที่จะอนุมานได้หลายข้อทีเดียวละ”

“มีอะไรที่หลงตากันไปบ้างหรือ” ข้าพเจ้าถามด้วยความล้าพองใจบ้าง “กันเชื่อว่าไม่มีข้อสำคัญอะไรที่กันมองผ่านไปเลย”

“วัตสันเอ๋ย กันเกรงว่าการลงความเห็นของแกผิดเสียเป็นส่วนใหญ่ทีเดียว เมื่อกันพูดว่าแกกระตุ้นกัน บอกตรงๆ กันหมายถึงว่าการมองเห็นข้อผิดของแก นั้นเองซึ่งให้กันเข้าถึงความจริง ในกรณีนี้ก็ไม่เชื่อว่าแกผิดทั้งหมดหรอก คนคนนี้เป็นหมอบ้านนอกจริงๆ และเขาเดินมากด้วย”

“ถ้างั้นกันก็ถูกนะสิ”

“ก็เท่าที่เท่ากันนั่นแหละ”

“แต่นั้นหมดแล้วนี่”

“ข้า ข้า วัตสันเอ๋ย ยังไม่หมด -- ไม่หมดเป็นอันขาด กันจะแนะนำให้ เป็นต้นว่า การให้ของกันัลแก่หมอน่าจะมาจากโรงพยาบาลมากกว่ามาจากชมรมล่าสัตว์ และเมื่ออักษรย่อ ‘ซี.ซี.’ ปรากฏอยู่ข้างหน้าโรงพยาบาลด้วยแล้ว คำว่า ‘ซาริงครอส’^๑ ก็คือตัวของมันเองมากอยู่เป็นธรรมดา”

“แกอาจจะถูก”

“ข้อนี้น่าจะเป็นอยู่ในแวนนั้น และถ้าเราถือว่านี้เป็นสมมติฐานที่ฟังขึ้น เราก็มีหลักฐานใหม่ ๆ ที่จะประมวลลักษณะของแขกลึกลับคนนี้ได้ทีเดียว”

“เอาละ สมมติว่า ‘ซี.ซี.เอช.’ ย่อมาจาก ‘โรงพยาบาลซาริงครอส’ อย่างนี้แล้ว เราจะอนุมานอะไรต่อไปได้อีกละ”

“ไม่มีอะไรส่อตัวของมันเองเลยเที่ยวหรือ แกก็รู้วิธีของกันดี ใช้มันสิ!”

“กันคิดได้แต่ข้อที่เห็นๆ อยู่เท่านั้นแหละ คือว่าคนคนนี้เป็นปฏิบัติหน้าที่ในเมืองก่อน แล้วจึงออกไปยังชนบท”

“กันคิดว่าเราอาจจะหาเหตุผลให้ไกลอีกหน่อยก็ได้ พิศเคราะห์ดูในแง่เงื่อนทำนองนี้สิ คราวใดเล่าน่าจะเป็นคราวที่มีการให้ของขวัญกันอย่างนี้ เวลาใดเล่าจะเป็นเวลาที่เพื่อนของเขาพร้อมกันให้ของอันเป็นที่ระลึกถึงไมตรีจิตของเขา เท่าที่เห็นๆ อยู่ ก็ในเวลาที่เหมาะสมที่สุดเมื่อไรหลังจากหน้าที่ประจำโรงพยาบาลไป

^๑ Charing Cross

ประกอบกิจส่วนตัวนั่นเอง เราารู้ได้ว่ามีการให้ของขวัญ เราเชื่อว่าได้มีการเปลี่ยนงานจากโรงพยาบาลในกรุงเบิร์นมาในชนบท เมื่อเช่นนี้เราจะเหยียดข้ออนุมานของเราให้ไกลออกไปจนถึงว่า การให้ของขวัญนั้นบังเกิดขึ้นในโอกาสที่มีการเปลี่ยนแปลงจะไม่ได้เกี่ยวหรือ”

“ก็น่าจะได้แน่ๆ”

“ที่นี้แกจะสังเกตเห็นว่าเขาจะอยู่ในคณะแพทยศาสตร์ของโรงพยาบาลหาได้ไม่ เพราะว่าผู้ที่ทรงคุณวุฒิอันเด่นอยู่ในการปฏิบัติหน้าที่ในลอนดอนเท่านั้นจึงจะอยู่ในฐานะเช่นนั้นได้ และคนที่อยู่ในฐานะเช่นนั้นคงจะไม่ลองออกไปหากินในชนบทหรอก เมื่อเช่นนี้เขาเป็นอะไรล่ะ ถ้าเขาอยู่ในโรงพยาบาลแต่ไม่ได้อยู่ในคณะแพทยศาสตร์ เขาก็คงจะเป็นได้แต่คัลยแพทย์ผู้ช่วย หรือนายแพทย์ผู้ช่วยซึ่งสูงกว่านักศึกษารุ่นโตขึ้นมาหน่อย อีกประการหนึ่ง เขาออกจากโรงพยาบาลมาห้าปีแล้ว-- กำหนดเวลาอยู่ที่ไม่ถึงหนึ่งปีอะไร เมื่อเช่นนี้ วัตสันเอ๋ย หมอประจำครอบครัววัยกลางคนซึ่งซึ่งของแกจึงอันตรายเกินไปกับอากาศธาตุ กลับกลายเป็นหมอหนุ่มอายุไม่ถึงสามสิบ ใจดี ไม่มีความทะเยอทะยานและใจลอย แถมยังเป็นเจ้าของหมาตัวหนึ่งที่เขาโปรดเสียด้วย ซึ่งกันอยากจะระบุคร่าว ๆ ว่าเป็นหมาใหญ่กว่าพันธุ์เทอร์เรียร์ แต่เล็กกว่าพันธุ์มาสติฟฟ์”

ข้าพเจ้าหัวเราะอย่างไม่เชื่อถือ เมื่อเชอร์ล็อก โฮลมส์ เอนหลังลงพิงเก้าอี้ยาว พลางพนักวันนูหรือเป็นวงเล็กๆ ลอยขึ้นสู่เพดาน

“สำหรับข้อหลังกันไม่มีทางจะสอบแก้หรอก” ข้าพเจ้าพูด “แต่อย่างน้อยที่สุดมันก็ไม่ยากที่จะค้นข้อจำเพาะเจาะจงถึงอายุอานามและความเป็นไปในอาชีพของคนคนนี้สักสองสามข้อ” ข้าพเจ้าหยิบ สมุดตะเบียนทางการแพทย์จากหิ้งเล็กของข้าพเจ้าลงมาพลิกดูชื่อ มีผู้ใช้ชื่อสกุลมอร์ติเมอร์อยู่หลายคน แต่มีคนเดียวเท่านั้นที่จะเป็นแขกของเราได้ ข้าพเจ้าอ่านประวัติของเขาตั้ง ๆ ว่า

“มอร์ติเมอร์ เจมส์ เอ็ม.อาร์.ซี.เอส.^๒ ๑๘๘๒ กริมเพน ดาร์ตมัวร์
เดวอน เป็นคัลยแพทย์ผู้ช่วย ณ โรงพยาบาลซาริงครอส ตั้งแต่

^๒ ย่อจาก Member of Royal College of Surgeons สมาชิกวิทยาลัยคัลยแพทย์ (ส.ร.ว.ศ.) - ผู้แปล

ปี ๑๘๘๒ ถึงปี ๑๘๘๔ ได้รางวัลแจ็กสัน แผนกพยาธิวิทยา เปรียบเทียบ ด้วยบทนิพนธ์ชื่อ 'โรคถ่ายทอดทางพันธุกรรมหรือ' เป็นสมาชิกสื่อสารสมาคมพยาธิวิทยาสวีเดน ผู้แต่งเรื่อง 'ความวิตถารบางประการของโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมเว็นชัวคน' (ในวารสารลานเซต ๑๘๘๒) 'เราก้าวหน้าหรือ' (วารสารเจอร์นัลออฟไซโคโลจี มีนาคม ๑๘๘๓) แพทย์ประจำตำบลแขวงกริมเพน ทอร์สลีย์ และไฮบาร์โรว์"

"ไม่เห็นระบุถึงชम्मรล่ำสัตว์ที่นั่นเลยนะ วัตสัน" โยล์มส์พูดเข้าพร้อมกับยิ้มอย่างยียวน "แต่เป็นหมอบ้านนอกจริงตามที่แกตั้งข้อสังเกตไว้แยบคายมาก กันคิดว่ากันได้รับการยืนยันในข้ออนุมานของกันพอสมควรทีเดียว ว่าถึงคำคุณศัพท์ ถ้ากันจำไม่ผิด กันได้พูดว่าใจดี ไม่มีความทะเยอทะยานและใจลอยตามที่กันเคยประสบพบเห็นมา ก็มีแต่คนใจดีเท่านั้นแหละในโลกนี้ที่จะได้รับของเครื่องประกาศมิตรสัมพันธ์ คนที่ไม่มีความทะเยอทะยานเท่านั้นแหละที่จะสละความมีหน้ามีตาในกรุงลอนดอนออกไปหากินในชนบท และคนใจลอยเท่านั้นที่ทิ้งไม้ถือของเขาไว้แต่ไม่ยกทิ้งนามบัตร ภายหลังที่อุตสาห์คอยแอกอยู่ตั้งชั่วโมงอย่างนี้ละ"

"แล้วก็หมาเล่า"

"หมาติดนิสัยคาบไม้ถือตามหลังนาย โดยที่เป็นไม้หนัก มันจึงคาบตรงกลางไม้เสียแน่น จนรอยฟันของมันปรากฏให้เห็นชัดเจน ขากรรไกรหมาซึ่งแสดงอยู่ที่ระยะห่างระหว่างรอยฟันเหล่านี้กว้างเกินกว่าที่จะเป็นหมาพันธุ์เทอร์เรียร์ แต่ก็ไม่กว้างพอที่จะเป็นพันธุ์มาสตีฟฟ์ มันอาจเป็น-- ถูกละ พูทโร้ มันเป็นหมาพันธุ์สแปเนียลชนปุกปุยนั่นเอง"

ในขณะที่พูดเขาได้ลุกขึ้น แล้วเดินไปหยุดที่ริมหน้าต่าง ในน้ำเสียงบอกความแน่ใจจนทำให้ข้าพเจ้าเงยหน้ามองด้วยความประหลาดใจทีเดียว

"แกแน่ใจในข้อนั้นได้อย่างไร เพื่อนยาก"

"ด้วยเหตุผลง่ายๆ ก็เพราะว่ากันเห็นตัวหมาเองอยู่บนบันไดประตูของเรานั้นแหละ และนั่นเป็นเสียงเจ้าของของมันดังกระดิ่งงอแง อยู่ลุก กันขอละ วัตสัน เขาเป็นสังคณาติของแกโดยอาชีพ และการที่แกอยู่ด้วยอาจจะเป็น

ประโยชน์สำหรับกัน ตอนนี้เป็นตอนเกี่ยวกับโชคเคราะห์นำพริ้งเพริดอยู่เที่ยว
 วัตสัน ในเมื่อแกได้ยืนเสียงฝีเท้าขึ้นบันไดเข้ามาสู่วงชีวิตของแก ทั้งที่แกก็ไม่วู
 ด้วยว่ามันจะเป็นเรื่องดีหรือเรื่องร้ายกันแน่ นี่นะหมอเจมส์ มอร์ติเมอร์ ผู้สันทัด
 ทางวิทยาศาสตร์มีอะไรจะถามเซอร์ลอร์ด โฮล์มส์ ผู้เชี่ยวชาญในอาชญากรรม
 นอ เชิญ!”

รูปโฉมโฉมพรรณนแซกของเราถึงความประหลาดใจให้เกิดแก่ข้าพเจ้าทีเดียว
 เพราะว่าข้าพเจ้าได้คาดหมายไว้แล้วว่าเขาเป็นหมอบ้านนอกตามแบบ แต่ที่แท้เขา
 กลับเป็นคนผอมสูงมาก จมูกยาวดั่งจะงอยปากนกยูงยื่นออกมาในระหว่างตาสีเทา
 ซึ่งอยู่ชิดกันมากและเป็นประกายแจ่มอยู่เบื้องหลังแว่นตาครอบทอง เขาสวม
 เครื่องแต่งกายตามอาชีพ แต่ติดจะปอนเพราะว่าเสื้อพริอกของเขานั้นชะมุกชะมอม
 ทั้งขอบขากางเกงก็ขาดลู่ย ทั้งที่ยังหนุ่มหลังอันยาวของเขาก็ค่อมไปแล้ว เขาเดิน
 หัวซุน ลักษณะท่าทางต่างๆไปบอกความมีอารมณดี เมื่อเขาเดินเข้ามานั้น นัยน์ตา
 ของเขามองไปเห็นไม้ถือในมือโฮล์มส์เข้า เขาถึงแก่แล่นเข้าไปพร้อมทั้งอุทานออกมา
 ด้วยความยินดี “ผมดีใจมากเหลือเกิน” เขาพูด “ผมไม่แน่ใจว่าได้ทั้งมันไว้ที่นี้
 หรือที่สำนักงานท่าเรือ ผมไม่ยากให้ไม้ถืออันนี้สูญหายไปเลยทีเดียว”

“ผมเข้าใจว่าเป็นของขวัญกระมังครับ” โฮล์มส์พูด

“ถูกแล้วครับ”

“จากโรงพยาบาลซาริงครอสซีไหมครับ”

“จากเพื่อนคนหนึ่งหรือสองคนทีนั้น ในคราวสมรสของผม”

“ชะ ชะ แยะจริง!” โฮล์มส์พูดพลางสั่นศีรษะ

หมอมอร์ติเมอร์กะพริบตาปริบๆ เห็นได้จากแว่นตาของเขาว่าออกจะงงๆ

“ทำไมถึงแยะล่ะครับ”

“ก็เพียงแต่ว่าคุณทำให้การอนุมานเล็กๆน้อยๆของเราไกลถลางไปเท่านั้น
 เอง คราวแต่งงานของคุณหรือ คุณว่า”

“ถูกแล้วครับ ผมแต่งงาน และจึงลาออกจากโรงพยาบาล พร้อมกันกับ
 ความหวังทั้งมวลที่จะปฏิบัติหน้าที่รับหรือทีเดียว มันเป็นความจำเป็นที่ผมจะต้อง
 ดำเนินชีวิตครองเรือนของผมเอง”

“นั่นปะไร นั่นปะไร ผลสุดท้ายเราก็ไม่ผิดมากนัก” โฮล์มส์กล่าว “ทีนี้
 หมอเจมส์ มอร์ติเมอร์...”

“มิสเตอร์ครับ มิสเตอร์ -- เพียงแต่ ส.ร.ว.ศ. สามัญเท่านั้นแหละครับ”

“แต่ก็เป็นผู้มีจิตใจสุขุมอยู่ เท่าที่ปรากฏ”

“เป็นผู้ชวนขายในวิชาการนะครับ มิสเตอร์โฮล์มส์ เทียบเสาะแสวงความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ตามชายมหาสมุทรของวิชาการที่ยังรู้กันไม่ทั่วถึงนั้นแหละครับ ผมเข้าใจว่าผมกำลังพูดอยู่กับมิสเตอร์เซอร์ล็อก โฮล์มส์ และไม่ใช่...”

“ถูกแล้ว หมอวัตสันเพื่อนของผมอยู่นั้น”

“ยินดีครับที่ได้พบคุณหมอ ผมเคยได้ยินเขาเอ่ยชื่อคุณหมอคู่กันกับชื่อของเพื่อนคุณหมอยู่ คุณทำให้ผมสนใจมาก มิสเตอร์โฮล์มส์ ผมแทบไม่ได้คาดหมายเลยว่าจะได้เห็นกะโหลกศีรษะที่ยาว หรือความบริบูรณ์ของหน้าผากตรงเหนือกระบอกตาอย่างเด่นชัดถึงเพียงนี้ ขออนุญาตให้ผมเอามือคลำขม่อมของคุณดูหน่อยเห็นจะไม่ขัดข้องนะครับ รูปกะโหลกศีรษะจำลองของคุณนี้แหละจะเป็นของประดับพิพิธภัณฑน์มานุษยวิทยาได้ทุกแห่งจนกว่าจะได้ของจริงไป ผมไม่ได้ตั้งใจจะแกล้งยอหรอกนะครับ แต่ต้องขอสารภาพละว่า ผมอยากได้กะโหลกศีรษะของคุณเหลือเกิน”

เซอร์ล็อก โฮล์มส์ โบกมือให้แขกแปลกประหลาดของเขานั่งเก้าอี้ “ผมมองเห็นละครับว่าคุณเป็นผู้กระตือรือร้นในแนวความคิดเห็นของคุณอย่างเดียวกับผมเหมือนกัน” เขาพูด “ผมสังเกตเห็นนิ้วชี้ของคุณว่าคุณมนนุหรือของคุณดูเอง เชิญดูตามสบายเถอะ ไม่ต้องเกรงใจ”

ชายนั้นควักกระดากับยาเส้นออกมามวนด้วยความชำนาญของคล่องแคล่วอย่างประหลาด เขามีนิ้วมืออันเรียวยาวและกระดิกได้คล่องเหมือนหนวดแมลง

โฮล์มส์นิ่งเงียบไป แต่การจับตามองดูออกจะพุ่งตรง แสดงให้ข้าพเจ้าเห็นความสนใจที่เขามีต่อแขกผู้หน้าพิศวงของเรา

“ผมเข้าใจว่า” เขาพูดขึ้นในที่สุด “เห็นจะไม่ใช้ความมุ่งหมายที่จะตรวจกะโหลกศีรษะของผมเท่านั้นหรอกนะครับที่ทำให้คุณให้เกียรติแก่ผมในการที่มานี้เมื่อคืนนี้และในวันนี้อีก”

“ไม่ใช่ครับ ไม่ใช่ แต่ผมยินดีที่ได้มีโอกาสทำเช่นนั้นด้วย ผมมาหาคุณ มิสเตอร์โฮล์มส์ ก็เพราะผมยอมรับว่าตัวผมเองไม่สันหนัดทางปฏิบัติ กับเพราะว่ามีปัญหาพิสดารและสำคัญที่สุดอุบัติขึ้นให้ผมขบคิดอย่างกะทันหันเรื่องหนึ่งโดยที่ผมยอมรับว่าคุณเป็นเอตทัคคะสูงสุดคนที่สองในยุโรป...”

“งั้นหรือครับ! ผมขอลากลับหน่อยว่าใครได้รับเกียรติเป็นคนแรกไม่ทราบ”
โฮล์มส์ถามน้ำเสียงออกกระด้าง

“สำหรับผู้ที่มึนงงในวิชาดาราศาสตร์ งานของมอริเออร์แบร์ตีญอง
จะต้องมีภาวอย่างแข็งแรงอยู่เสมอ”

“ถ้าเช่นนั้นคุณจะไปหรือเขามิดีกว่าหรือ”

“ผมว่าสำหรับผู้ที่มึนงงในวิชาดาราศาสตร์หรือครับ แต่ในฐานะ
ผู้สันตทางปฏิบัติ ใครๆ ก็ยอมรับนับถือกันอยู่ว่าคุณเป็นบุคคลผู้เดียว
นะครับว่าผมไม่ได้ตั้งใจ...”

“นิตหน่อยเท่านั้นเอง” โฮล์มส์พูด “ว่าแต่ หมอมอริเออร์แบร์ตี ผมคิดว่า
ถ้าจะให้ดีละก็ กรุณาอย่าให้มากหมอมากความ เล่าลักษณะของปัญหาที่คุณ
ต้องการความช่วยเหลือจากผมให้แจ่มแจ้งตามลำดับเถอะครับ”

๒

คำสาป II หัง ต ร : ฏ ล บ า ส เ ก ร ์ วิ ล ล์

“ผมพกเอกสารฉบับหนึ่งมาในกระเป๋า” หมอเจมส์ มอร์ติเมอร์
แถลง

“ผมสังเกตเห็นตั้งแต่คุณอย่างเข้ามาในห้องนี้แล้ว” โฮล์มส์
พูด

“มันเป็นต้นฉบับเก่าแก่”

“สมัยต้นศตวรรษที่สิบแปด เว้นแต่จะเป็นของปลอม”

“คุณระบุได้ยังไงกันครับ”

“คุณปล่อยชายโพล์แลบออกมาหนึ่งหรือสองนิ้วให้ผมตรวจ
อยู่ตลอดเวลาที่คุณพูด ผู้เชี่ยวชาญคนไหนกำหนดอายุของเอกสาร
ภายในเกณฑ์สิบปีหรือราวๆนั้นไม่ได้ก็เห็นจะเต็มที่อยู่ คุณอาจจะ
เคยอ่านข้อเขียนเล็กๆ น้อยๆ ของผมเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้วก็ได้
ผมคะเนกำหนดเวลาของต้นฉบับตกปี ๑๗๓๐”

“กำหนดเวลาที่ถูกต้องคือปี ๑๗๔๒” หมอมอร์ติเมอร์
ควักเอกสารออกจากกระเป๋าออกแล้ว “ผู้ที่มอบเอกสารของตระกูล
ฉบับนี้ให้ผมรักษาไว้คือเซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์ ซึ่งการตาย
อย่างกะทันหันและน่าสยดสยองของท่านเมื่อประมาณสามเดือนก่อน
ก่อให้เกิดความตื่นเต้นอย่างเหลือประมาณในเดวอนเซอร์ ผม
จะกล่าวก็ได้ว่าผมเป็นทั้งหมอประจำตัวและเป็นทั้งเพื่อนส่วนตัว
ของท่าน ท่านเป็นคนมีจิตใจเข้มแข็งมากครับ เจ้าความคิด เป็น
นักทำ ไม่ใช่คนฝัน เท่าๆกับตัวผมเอง ถึงกระนั้นท่านก็ยึดมั่น
ในเอกสารนี้อย่างจริงจังมาก จิตใจท่านได้ถูกตระเตรียมมาเพื่อ
ประสบกับวาระสุดท้ายที่เกิดแก่ท่านอย่างนั้นจริงๆเอาเสียด้วย”

โฮล์มส์ยื่นมือออกไปรับเอาต้นฉบับมาวางแผ่ไว้บนเข่าของเขา

“วัตสัน แกคงจะสังเกตเห็นการใช้ตัวเอสสั้นกับยาวผิดกัน นี่เป็นประเด็นหนึ่งในหลายประเด็นที่ช่วยให้กันสามารถจะกำหนดเวลาได้”

ข้าพเจ้ามองข้ามไหล่ของเขาดูที่กระดาษสีเหลืองและตัวอักษรอันเลื่อนจางที่หัวกระดาษเขียนไว้ว่า “คฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์” ส่วนเบื้องล่างลงเลข “๑๗๔๒” ตัวเบิ่งๆ กำกับอยู่ด้วย

“ดูท่าจะเป็นคำบรรยายอย่างใดอย่างหนึ่ง”

“ครับ เป็นคำบรรยายเรื่องปริศนาเรื่องหนึ่ง ซึ่งบังเกิดขึ้นในตระกูลบาสเกอร์วิลล์”

“แต่ผมเข้าใจว่าเรื่องที่คุณปรารถนาจะหาหรือผม เป็นเรื่องที่ทันสมัยและเกี่ยวกับทางปฏิบัติมากกว่า”

“ทันสมัยที่สุด เป็นปัญหาเร่ร่อนเกี่ยวกับทางปฏิบัติที่สุด ซึ่งจะต้องตัดสินใจภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงทีเดียว แต่ต้นฉบับก็ไม่ยาวนานและเกี่ยวข้องกับตัวเรื่องอย่างใกล้ชิด ผมจะต้องขออนุญาตอ่านให้คุณฟังเสียก่อน”

โฮล์มส์เอนหลังพิงเก้าอี้ เอนหัวมือจับกัน แล้วหลับตา แสดงอาการปล่อยอารมณ์ตามสบาย ส่วนหมอมอร์ติเมอร์หันต้นฉบับเข้าหาแสงสว่างและอ่านข้อความซึ่งบรรยายเรื่องราวในสมัยเก่าน่าพิศวงด้วยเสียงแหบหัวดังต่อไปนี้

“อันว่ามูลกำเนิดเรื่องหมาล่าเนื้อหมาแห่งตระกูลบาสเกอร์วิลล์นั้นมีเรื่องเล่ากันมาหลายประการ แต่โดยที่พ่อสืบสายตรงจากซูโก บาสเกอร์วิลล์ แลโดยที่พ่อฟังเรื่องมาแต่บิดา แลท่านฟังมาแต่บิดาของท่านอีกทอดหนึ่งเล่า พ่อจึงตกลงใจเชื่อถือด้วยประการทั้งปวงว่าเหตุนั้นได้เกิดขึ้นตามที่พ่อบรรยายไว้ ณ ที่นี้ อึ่ง พ่อใคร่จักให้เจ้าซึ่งเป็นลูกของพ่อเชื่อด้วยว่าความยุติธรรมใดอันบันดาลโทษแก่บาปกรรม ความยุติธรรมนั้นก็อาจที่จะยกเลิกเพิกถอนโทษเสียได้ด้วยเมตตากรุณาภาพเป็นที่สุด ทั้งแล้วซึ่งจักมีข้อห้ามใดหนักน่านั้นหามิได้ หากแต่ข้อห้ามนั้นอาจจักได้ถอนได้ด้วยยกานามัย และหิริโอตตปปะเป็นที่เยี่ยงแท้ เหตุตั้งนั้นฟังสดับเรื่องนี้ไว้เป็นคดีเถิดว่า วิบากแต่อดีตนั้นหาฟังกลัวไม่ แต่หากฟังสั่งวรให้จงหนักในอนาคตเถิด อย่าให้คำถุณนาในโมหจริตอันก่อทุกข์ทรมาทรรกรรม

แก่ตระกูลของเรามาหนักแล้วบังเกิดขึ้นโดยความประมาทของเรา
อีกเลย

“เหตุดังนั้น ฟังรู้เถิดว่า ณ สมัยกาลเกิดกบฏใหญ่ (อันพ่อ
ใคร่จักแนะนำเจ้าเป็นที่สุด ให้เอาใจใส่อ่านประวัติการณที่ลอร์ด
คลาเรนดอนผู้เรื่องปัญญาจดหมายเหตุไว้) คฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์
นี้อยู่ในความปกครองของบุคคลผู้ชื่อว่าฮูโกในสกุลนี้ ความที่เขา
เป็นบุคคลผู้ไม่นับถือพระเจ้าแลสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นใคร่จากอาชญากรรม
ก็หาไม่ได้ อันความจริงข้อนี้เพื่อนบ้านทั้งหลายอาจยกยให้ได้อยู่
ด้วยเห็นว่าในแถบถิ่นเหล่านั้นหาเคยมีนักบุญอุบัติขึ้นไม่ หากซ้ำ
เขายังมีนิสัยเล่นสนุกอย่างหยาบซ้ำโหดหินอีกเล่า จึงทำให้ชื่อของเขา
เป็นที่พรั่าเพรียกกันไปตลอดภาคประจิมทิศนั้นทีเดียว ก็แลบังเอิญว่า
ฮูโกผู้นี้เกิดมีจิตปฏิพัทธ์ (ถ้าแลดำฤชณาราคะอันมีตมหนึ่งนี้จะพึง
เรียกขานด้วยนามจะนั้นได้) ในธิดาแห่งอิสรชนผู้หนึ่งซึ่งมีที่คิด
อยู่ใกล้กันกับที่แห่งตระกูลบาสเกอร์วิลล์ แต่สาวเจ้านั้นเป็นหญิง
ผู้มีลัสมจารีแลรอบคอบจักได้ปลงใจด้วยนั้นหาไม่ได้ เหตุด้วยนาง
กลัวเกรงชื่ออันชั่วร้ายของเขานัก เหตุดังนั้น ณ คราวเทศกาล
ไมเคิลมาส^๑ วันหนึ่ง ฮูโกพร้อมด้วยสัคมพรรคพวกอันโหดหินต่ำซ้ำ
ทำหรือหอกคนจึงบุกรุกเข้าไปในห้องที่นา เข้าจุดคร่าเอาตัวสาวเจ้านั้น
ไป ด้วยเขารู้ว่าในเวลาอันบิดาแลพี่น้องของนางหาอยู่ ณ บ้านไม่
ครั้นเขาพานางมาไว้ ณ คฤหาสน์แล้วก็ขังนางไว้ในห้องชั้นบน ฝ่ายฮูโก
กับเพื่อนนั่งดื่มสุราเลี้ยงดูกันอยู่เป็นช้านานตามที่เคยทำอยู่เนื่องนิตย
ในเวลากลางคืน ฝ่ายสาวเจ้าที่ถูขังไว้ข้างบน ครั้นได้ยินเสียงร้องรำ
ทำเพลงแลสบถสาบานกันอีกทีก็อยู่ ณ เบื้องล่างก็จงจะได้สติ เหตุ
ด้วยเขารู้ว่ากันว่า วาจาที่ฮูโก บาสเกอร์วิลล์ ใช้ในเวลาเสพสุรานั้น
ลั่นสนั่นประหนึ่งว่าจักรระเบิดตัวผู้พูดออกเป็นเสียงๆ ก็ปานกัน ครั้น
ความกลัวของนางแล่นขึ้นสุดกำลัง ในที่สุดนางก็ทำการอย่างอุกอาจ

^๑เทศกาลไมเคิลมาส เป็นเทศกาลระลึกถึงนักบุญไมเคิล ตรงกับวันที่ ๒๙ กันยายน-

ประหนึ่งจักเย็บบุรุษผู้อาจหาญแลกล้าแข็งสุดให้ได้ாய กล่าวคือ นางได้อาศัยเถาไ้ว้อันขึ้นปรก (เดี๋ยวนี้ก็ยังปรก) กำแพงด้านทิศใต้ ห้อยโหนโยนตัวลงจากเบื้องใต้ชายคา แล้วเดินตัดทุ่งร้างไปโดย หนทางระหว่างคฤหาสน์แลที่นาแห่งบิดาของนางนั้นไกลสามลี้ก^๒

“ก็แลบังเอิญว่าต่อมามิช้าสูโกผลจากแขนงสุราแลกับเกลือ -- พร้อมทั้งของช้อย่างอื่นอีกก็เป็นได้ -- ขึ้นไปสู่ชลยของตัว และ อาศัยเหตุตั้งนั้นเขาจึงได้ประจักษ์ว่านางนกน้อยบินหนีออกไปจาก กรงเสียแล้ว เหตุนั้นแลทำให้เขากลับกลายเป็นประจักษ์ปีศาจร้าย โลดแลลงบนใดเข้าไปในท้องกินเลี้ยง โดดขึ้นบนโต๊ะใหญ่ ทั้ง ด้วยสุราแลภาชนะเครื่องกินเลี้ยงทั้งปวงปลิวว่อน และเขาร้องประกาศ แก่มวลมิตรทั้งหลายในที่นั้นว่า ในเวลาคือนั้นเขาคงจักต้องยอมอยู่ใน อำนาจของความชั่วเสียเป็นที่ยงแท้หากว่าเขาตามจับสาวเจ้านั้น คืบมาได้ ในขณะนั้นประดาผู้กินเลี้ยงร่วมสนุกยังยืนตงตะลึงมองดู เจ้าบ้านมันดาลโทสะอยู่ จึงมีคนอับปรีย์กว่าเพื่อน หรือมิตั้งนั้นก็ แมกว่าเพื่อน ร้องขึ้นให้เขาเอาหมาล่าเนื้อออกกวาดตามนางเถิด สูโก ได้ยินดังนั้นจึงวิ่งออกจากบ้านร้องสั่งป่าวไพร่ให้ผูกอานม้าของตัว แลปล้อยฝูงหมาล่าเนื้อออก เอาเศษผ้าของสาวเจ้าให้หมาทั้งนั้นดม แลพากันออกไปยังท่ามกลางแสงเดือนของเวลาคือนั้นเสียงเอ็ดอิ่ง

“ฝ่ายประดาผู้ร่วมสนุกยืนปากอ้าตาค้างอยู่ชั่วขณะหนึ่ง ด้วย ไม่เข้าใจเหตุทั้งปวงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วเร่งร้อนดังนั้น แต่มีช้ำ คนทั้งหลายก็บังเกิดความเข้าใจในวิสัยแห่งการอันจักอุบัติขึ้นใน ท้องทุ่งนั้น จึงเกิดอะอะกันขึ้นอย่างโกลาหล บ้างก็เรียกหาปืนของ ตน บ้างเรียกหาหมา บ้างเรียกหาสุรา แลในที่สุดต่างคนต่างได้สติ คนทั้งนั้นจึงพากันขึ้นม้าออกตามไป รวมทั้งหมดเป็นสิบสามคน ด้วยกัน เดือนส่องสว่างอยู่เบื้องบน ฝ่ายคนทั้งปวงก็เร่งขี่ม้าดาหน้า กันไปตามทางอันสาวเจ้าต้องลัดตัดไปถ้านางจักไปให้ถึงบ้านแห่งนาง นั้นแล

^๒ ๑ ลี้ก = ราว ๓ ไมล์ - ผู้แปล

“เขาพากันไปสักไมล์หนึ่งหรือสองไมล์เห็นจะได้ จึงผ่าน นายเมฆบาลผู้หนึ่งในท้องทุ่ง แลเขาร้องถามนายเมฆบาลนั้นเพื่อ ที่จักแจ้งว่าเขาได้เห็นการติดตามล่าสาวเจ้านั้นหรือหาไม่ ฝ่ายนาย เมฆบาลแสดงอาการป่วนปนเพราะกลัวจนพูดอะไรไม่ออก แต่ ในที่สุดจึงเล่าว่า เขาได้เห็นสาวเจ้าผู้เคราะห์ร้ายมีฝูงหมาล่าเนื้อตาม ไปเบื้องหลังจริง ช้ำยังกล่าวต่อไปว่า ‘แต่ข้าพเจ้าได้เห็นยิ่งกว่านั้น อีกด้วย ฮูโก บาสเกอร์วิลล์ ชี้นำข้าพเจ้าได้เห็นยิ่งกว่านั้น ตัวหนึ่งวิ่งตาม อันข้าพเจ้าภาวนาขออย่าให้มันไล่ตามข้าพเจ้าเลย’

“ฝ่ายคหบดีผู้เฒ่าสุราทั้งนั้นร้องด่านายเมฆบาลแล้วควมม้า ต่อไป แต่มีช้ำก็เกิดความพรั่นตามกัน ด้วยได้เห็นม้าดำน้ำลาย พูมปากหือข้ามทุ่งอานเปล่าบังเหียนตกผ่านไป เหตุตั้งนั้นผู้ร่วม สนุกทั้งปวงจึงต่างช้ำมาแอบซัดกัน ด้วยต่างคนต่างก็บังเกิดความ กลัวอย่างใหญ่หลวง แต่เขาก็ยังฝืนช้ำมาต่อไปตามทาง ถึงมาตรวจ หากแต่ละคนไปตามล่าพังไซริ เขาก็น่าจะช้ำมากกลับเป็นที่ยิงแท้ เมื่อค่อยๆ ช้ำมาในทำนองนี้ ในที่สุดเขาก็พบฝูงหมาล่าเนื้อที่ที่ ลือชานปรากฏว่าเป็นหมาแก่ล้าแลพันธุติ มันก็ยังรวมกลุ่ม ครวญครางไปมาอยู่ ณ หัวดินที่ลาดลึกลงไป หรือดั่งที่เราเรียกว่า หุบดินนั้นแล บางตัวทำท่าขยาด แลบางตัวก็ชนพองจ้องดูลงไป ณ หุบเบื้องหน้าเล่า

“ฝ่ายคนทั้งคณะที่ไปเห็นดั่งนั้นจึงหยุด เจ้าคงคาดคะเน ได้เป็นแท้ ว่าเขาเหล่านั้นกลับเป็นผู้มีสติรอบคอบยิ่งกว่าเมื่อเขาไป เป็นอันมาก แลส่วนมากจึงหายอมไปไกลยิ่งกว่านั้นอีกไม่ แต่ สามคนในเหล่านั้นเป็นคนกล้ายิ่งกว่าเพื่อน หรือมีดั่งนั้นก็คงจะ เมายิ่งกว่าเพื่อน พากันตั้งต้นชี้นำลงไปตามหุบดิน ก็แลหุบดิน นั้นผายออกเป็นลานโล่ง มีหินใหญ่สองแผ่นอันเหล่าชนที่หาไม่ ตั้งไว้แต่บรรพกาล แลเดี๋ยวนี้ก็ยังปรากฏอยู่ เตือนส่องสว่างอยู่ทั่ว บริเวณนั้น มีสาวเจ้าผู้อาภัพตกลงไปนอนตายอยู่กลางลานเพราะ ตกใจกลัวแลสิ้นกำลัง แต่การที่ได้เห็นร่างของสาวเจ้า หรือร่างของ ฮูโก บาสเกอร์วิลล์ นอนอยู่ใกล้กันจักเป็นเหตุให้คนชอบสนุก

ผู้แก่ล้าทั้งสามคนหัวลุกก็หาไม่ เหตุที่ทำให้เป็นดั่งนั้นคือการที่ได้เห็นสัตว์ดำใหญ่หมิ่นมาตัวหนึ่ง ร่างดั่งหมาล่าเนื้อ แต่ใหญ่กว่าหมาไดอันเคยปรากฏแก่ตาคนทั้งปวงยืนจังก้าเหนือฮูโก แลกำลังฟัดคอหอยของฮูโกอยู่ ชั่วแต่เห็นหมานั้นก็ดัดคอหอยของฮูโก บาสเกอวีร์ลล์ แลผงกหัวอันกอบปรด้วยนัยน์ตาอันแวววาว แลชากรไกรมีเลือดไหลหยดย้อยขึ้นมองดูคนทั้งสาม เขาทั้งสามก็ถึงแก่วิ่งมิเป็นศัพท์เพราะตกใจกลัว แลชักม้าหนีเอาตัวรอดข้ามทุ่งไปพลางส่งเสียงร้องพลางตลอดทาง มีคำคนโง่เขลาว่าคนหนึ่งถึงแก่ความตายเพราะเห็นเหตุทั้งนี้แต่ในคืนนั่นเอง แลอีกสองคนเล่าก็กลายเป็นคนวิกลไปชั่วชีวิตแห่งตน

“ดั่งเล่ามาจะนี้แล ลูกเอ๋ย คือเรื่องการปรากฏแห่งหมาอันเขาพูดว่าจงล้างจงผลาญตระกูลเราใหญ่หลวงหนักนับแต่บัดนั้นมา การที่พอบังทักไว้ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุว่า อันใดเป็นที่รู้กระจำงไซร์ อันนั้นย่อมมาสะพริงกล้วนน้อยกว่าจักรู้กันแต่ผิวเผินแลคาดคะเนกันไปต่าง ๆ ข้อซึ่งว่าหลายคนในตระกูลถึงแก่ความตายไปด้วยเหตุลึกลับนองเลือดและกะทันหันปราศจากความสุชนั้น จักมีอาจปฏิเสธเสียได้ก็จริงอยู่ แต่เราพึงยึดเอากุศลอันที่สุดมิได้ในพระผู้เป็นเจ้าของเป็นที่พึงเกิด พระองค์คงจักไม่ลงโทษทัณฑ์แก่ผู้บริสุทธิ์เป็นนิรันดรเกินกว่าสามหรือสี่ชั่วโคตรตามซึ่งระบุไว้ในพระคัมภีร์หรอก แต่พระผู้เป็นเจ้านั้นแล ลูกเอ๋ย พ่อขอฝากฝังเจ้าไว้ ณ ที่นี้ แลขอกำชับเจ้าให้สรวรรว่า อย่าได้กล้ากรายเข้าไปในทุ่งร้างในยามวิกาลอันเป็นเวลากำเริบเลิບสานของอำนาจแห่งความชั่วนั้นเลย

(ให้ไว้แก่รอดเจอร์แลจอห์นผู้บุตร โดยคำสั่งว่าอย่าเล่าเรื่องเหล่านี้แก่เอลิซาเบทผู้น้องสาวเป็นอันขาด)”

เมื่อหมอมอร์ติเมอร์อ่านเรื่องราวอันแปลกวิถิตการนี้จบลง เขาก็เลื่อนแว่นไว้บนหน้าผาก แล้วจ้องมองดูมิสเตอร์เชอร์ล็อก โฮลมส์ ฝ่ายหลังอำปากหาพลางโยนก้อนนุหรือเข้าเตาผิง

“แล้วอย่างไรอีก” โฮลมส์เอ่ยขึ้น

“คุณไม่เห็นว่ามันเป็นเรื่องน่าสนใจหรือ”

“ก็น่าสนใจสำหรับนักสะสมเทพนิยายนั่นแหละ”

หมอมอร์ติเมอร์ควักหนังสือพิมพ์ซึ่งพับไว้ในกระเป๋าออกมา

“ที่นี่ มีสเตอร์ไฮล์มส์ เราจะให้คุณทราบเรื่องเมื่อเร็ว ๆ กว่านี้อีกละครับ
นี่เป็นหนังสือพิมพ์ *เดวอนเคาน์ตีโครนิกเกิล* ฉบับประจำวันที่ ๑๔ พฤษภาคม
ปีนี้ เรื่องสั้น ๆ ที่เขาลงไว้นี้เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นเมื่อคราวเซอร์ชาร์ลส์
บาสเกอร์วิลล์ ถึงแก่กรรมลงก่อนหน้านั้นสองสามวัน”

เพื่อนของข้าพเจ้าชะโงกตัวออกมาหน่อยหนึ่ง ทั้งสีหน้าของเขาก็ซึ่งขงขึ้น
ส่วนแขกของเราจัดแว่นตาให้เข้าที่ และเริ่มอ่านข้อความว่า

“การที่เซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์ ผู้เป็นที่กล่าวขวัญกันว่า
น่าจะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดพรรคลิเบอรัลสำหรับแขวง
เดวอนกลางในคราวหน้ามาถึงแก่กรรมลงอย่างกะทันหันเมื่อเร็ว ๆ นี้
ได้ยังให้เกิดความเศร้าสลดไปทั่วทั้งแขวง ถึงแม้ว่าเซอร์ชาร์ลส์
จะพำนักอยู่ ณ คฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์ช่วงเวลาเพียงเล็กน้อยเมื่อ
เทียบกับกับคนอื่น ๆ ก็ตาม แต่ความโอนอ่อนละมุนละไมในนิสัย
ของท่านประกอบกับความโอบอ้อมอารีอย่างสุดซึ้ง ก็ทำให้ท่านเป็น
ที่รักใคร่นับถือของบรรดาผู้ได้รับการชักนำให้มาเกี่ยวข้องกับท่าน
เป็นอย่างดี ในสมัยของคนมั่งคั่งหน้าใหม่นี้ การที่ผู้สืบสกุลเก่าแก่
แห่งแขวงอันรุ่มรวยลงแล้วสกุลหนึ่ง สามารถตั้งตัวจนร่ำรวยขึ้นได้
ด้วยลำแข้งของตนเอง แล้วนำความร่ำรวยนั้นกลับมากอบกู้ความ
โอดอาโอฟริกของตระกูลที่อับเฉาลงแล้วได้อีกนั้น ย่อมเป็นกรณี
น่าชื่นชมทีเดียวดังที่ทราบกันดีอยู่แล้ว เซอร์ชาร์ลส์ทำเงินได้เป็น
จำนวนมหาศาลจากการเก็งผลกล้าได้กล้าเสียในแอฟริกาใต้ โดยที่
ท่านเป็นผู้ฉลาดกว่าคนอื่น ๆ ที่ดำเนินการต่อไปจนถึงคราวอัปโชค
เมื่อท่านตระหนักว่าได้ตัดดวงลาภผลดีแล้ว ก็กลับคืนสู่ประเทศ
อังกฤษพร้อมด้วยลาภผลของท่าน ท่านเพิ่งมาอยู่ที่คฤหาสน์
บาสเกอร์วิลล์ช่วงเวลาสองปีเท่านั้น แต่ก็มีเสียงพูดกันอยู่ทั่วไปว่า
ท่านมีโครงการสร้างเสริมและทำนุบำรุงกว้างขวางมาก แต่ท่านมา

ด่วนสิ้นชีวิตไปเสียก่อน โครงการเหล่านี้จึงหยุดชะงักลง โดยที่ท่านเป็นผู้ไม่มีบุตร ความปรารถนาของท่านที่ได้แสดงออกอย่างเปิดเผยจึงมีว่า ภายในชั่วชีวิตของท่าน ทิวทั้งย่านชนบทแห่งนี้ควรจะได้ประโยชน์จาก लाभผลของท่าน เพราะฉะนั้นหลายคนจึงมีเหตุผลเป็นส่วนตัวที่จะพึงเคร่งครัดในการถึงแก่กรรมอันไม่สมควรแก่อายุของท่านทีเดียว อนึ่ง การบริจาคเงินการกุศลสาธารณประโยชน์บำรุงแวงและท้องที่ของท่านนั้นได้ปรากฏอยู่เนื่องๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์นี้แล้ว

“เรายังไม่อาจกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้คลี่คลายเหตุเกี่ยวกับมรณกรรมของเชอร์ชาร์ลส์ให้เป็นที่กระจ่างแจ้งสิ้นเชิงแล้ว แต่อย่างน้อยก็ได้กระทำกันมาพอที่จะขจัดข่าวลือที่การเชื่อถือถือฤทธิในท้องที่บันดาลีให้เกิดขึ้นนั้นเสียได้ ไม่มีเหตุผลประการใดที่จะชวนให้สงสัยถึงการประทุษร้าย หรือชวนให้หนักว่าการตายนั้นอาจเกิดจากสาเหตุอื่นใดได้นอกจากสาเหตุธรรมดา เชอร์ชาร์ลส์เป็นพ่อม่ายและเป็นผู้หนึ่งที่เราอาจพูดได้ว่ามีนิสัยใจคอแปลกกว่าคนทั่วไปอยู่บ้าง ทั้งที่บริบูรณ์ด้วยชนสารสมบัติ ท่านมีรสนิยมส่วนตัวอย่างง่าย ๆ มีคนรับใช้ภายในบ้านที่คฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์เพียงสองคนผิวเมียนในชื่อสกลบารีโมร์ ซึ่งผัวนั้นกระทำหน้าที่ทนายหน้าหอ ส่วนเมียเป็นผู้ดูแลบ้าน คำให้การของบุคคลทั้งสองซึ่งยันกับของมิตรสหายอีกหลายคน อยู่ข้างจะแสดงให้เห็นว่าสุขภาพของเชอร์ชาร์ลส์ทรุดโทรมมาหลายเวลาแล้ว และชี้เฉพาะเจาะจงถึงผลอันเกิดแก่หัวใจ โดยปรากฏให้เห็นจากการเปลี่ยนสีที่ผิว การหายใจหอบ และอาการชำรุดของประสาทอย่างแรง หมอเจมส์ มอร์ติเมอร์เอง ซึ่งเป็นทั้งเพื่อนและหมอประจำตัวของผู้ตายก็ได้ให้ปากคำในลักษณะทำนองเดียวกันนี้เหมือนกัน

“ข้อเท็จจริงของกรณีนี้เป็นเรื่องง่าย ๆ คือ เชอร์ชาร์ลส์บาสเกอร์วิลล์ มีนิสัยชอบเดินเล่นตามทางเดินชนบทต้นยิวอันเป็นที่เลื่องลือแห่งคฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์ก่อนที่จะเข้านอนทุกคืน ปากคำของบารีโมร์ผิวเมียนแสดงว่าทั้งนี้เป็นกิจวัตรของท่าน ในวันที่

๔ พฤษภาคม เซอร์ชาร์ลส์ได้แสดงเจตจำนงของท่านว่าจะออกเดินทางไปลอนดอนในวันรุ่งขึ้น ท่านได้สั่งให้บาร์ริเมอร์เตรียมจัดกระเป๋าเดินทางของท่านไว้ ในคืนวันนั้นท่านออกไปเดินเล่นตามปกติ อันเป็นเวลาที่ท่านชอบสูบบุหรี่ในระหว่างนั้นด้วย ท่านหาได้กลับสู่คฤหาสน์ไม่ ครั้นเวลาเย็นสี่นาฬิกา บาร์ริเมอร์เห็นว่าประตูคฤหาสน์ยังไม่ได้ปิดจึงบังเกิดความรำคาญใจ จุดตะเกียงออกไปตามหาผู้เป็นนาย วันนั้นอากาศขึ้น เขาจึงตามรอยเท้าของเซอร์ชาร์ลส์ไปตามทางเดินใต้โดยสะดวก ตรงกึ่งทางเดินนี้มีประตูรั้วเปิดออกไปสู่ทุ่งร้างได้ มีสัญญาณล่อว่าเซอร์ชาร์ลส์ยืนอยู่ ณ ที่นี้เป็นเวลาเล็กน้อย แล้วจึงเดินต่อไปตามทางเดิน ซึ่งที่ปลายทางนั้นเองเขาได้พบศพของท่าน ความจริงข้อหนึ่งที่ยังมิได้ปรากฏข้อไขให้กระจ่างได้แก่คำให้การของบาร์ริเมอร์ที่ว่า รอยเท้าผู้เป็นนายของเขาได้เปลี่ยนลักษณะไปนับตั้งแต่ตอนที่ท่านผ่านประตูทุ่งดังกล่าว และปรากฏว่าตั้งแต่ตอนนั้นเป็นต้นไปท่านเดินเขย่งปลายเท้าไปตลอดทาง ในขณะนั้นมีชายผู้หนึ่งชื่อว่าเมอร์ฟี เป็นคนค้ำม้าชาวยิบซี อยู่ในทุ่งร้างไม่ห่างออกไปมากนัก แต่ตามคำให้การของเขาเองปรากฏว่าเขาเมามาก เขาว่าเขาได้ยินเสียงร้องดังขึ้น แต่ไม่สามารถระบุได้ว่ามาจากทิศไหน ที่ศพของเซอร์ชาร์ลส์ไม่ปรากฏว่ามีสัญญาณความรุนแรงอย่างใด และถึงแม้ว่าคำพยานของหมอจะบ่งชี้ถึงความบิดเบี้ยวของใบหน้าอันแทบไม่น่าเชื่อบังเกิดขึ้นอย่างใหญ่หลวง จนหมอมอร์ติเมอร์ไม่เชื่อในชั้นแรกว่าผู้ที่นอนอยู่ต่อหน้าเขาเป็นเพื่อนและคนใช้ประจำของเขาจริง แต่ถึงกระนั้นก็มีคำอธิบายว่า เป็นอาการซึ่งหาได้ไม่ยากนักในรายที่เป็นโรคลมปัจจุบันและตายเพราะหัวใจวาย ข้ออธิบายนี้ได้เป็นที่ตระหนักเนื่องจากการชันสูตรพลิกศพซึ่งแสดงถึงโรคภายในที่เป็นมาช้านาน คณะลูกขุนของเจ้าหน้าที่สอบสวนจึงวินิจฉัยไปตามพยานหลักฐานทางแพทยดังกล่าว การวินิจฉัยทั้งนี้นับว่าเป็นการดี เพราะว่าการที่ทายาทของเซอร์ชาร์ลส์จะพึงเข้าครอบครองคฤหาสน์และดำเนินงานกุศลที่หยุดชะงักลงอย่างน่าเสียดายต่อไปนี้ นับว่าเป็นความสำคัญ

อย่างอุกฤษฏ์ เป็นที่ประจักษ์อยู่ ถ้าการชันสูตรของเจ้าหน้าที่สอบสวนตามธรรมดาไม่ทำให้เรื่องพิลึกกึกกือที่ซุบซิบเล่าลือกันเกี่ยวกับกรณีนี้ยุติลงในที่ที่สุดแล้ว ก็คงจะเป็นการยากที่จะหาผู้เข้าครอบครองคฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์ได้ เป็นที่เข้าใจว่าผู้ที่เป็นญาติของผู้ตายในลำดับถัดไปนั้นได้แก่มิสเตอร์เฮนรี บาสเกอร์วิลล์ ถ้าว่ายังมีชีวิตอยู่ ซึ่งเป็นบุตรผู้น้องของเซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์ มีข่าวครั้งหลังสุดว่าชายหนุ่มผู้นี้อยู่ในอเมริกา และขณะนี้การติดต่อสอบถามเพื่อแจ้งให้เขาทราบถึงโศกมหาศาลของเขากำลังดำเนินอยู่แล้ว”

หมอมอร์ติเมอร์พับเอกสารของตนกลับคืนเข้ากระเป๋า “มิสเตอร์โฮล์มส์นั้นแหละครับ เป็นข้อเท็จจริงสาธารณะเกี่ยวกับการตายของเซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์”

“ผมต้องขอขอบคุณ” เซอร์ล็อก โฮล์มส์ พูด “ในการที่ชักนำให้ผมเอาใจใส่เรื่องราวที่แน่นอนว่ามีเค้าหน้าสนใจอยู่บ้าง ในเวลานั้นผมได้สังเกตเห็นหนังสือพิมพ์วิพากษ์วิจารณ์กันอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ผมกำลังวุ่นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับจีเพชรที่वादิกัน และโดยที่ผมมุ่งแต่จะทำธุระถวายพระสันตะปาปา ผมก็เลยไม่ได้แต่ต้องเรื่องในอังกฤษที่น่าสนใจหลายเรื่อง คุณว่าบทความเรื่องนี้บรรจุข้อเท็จจริงสาธารณะไว้ทั้งหมดหรือ”

“ก็ยังไม่แหละ”

“ถ้าฉัน กรุณาให้ผมได้ฟังข้อเท็จจริงส่วนตัวสักหน่อย” เขาเอนหลังลงฟังแก้อี เอานิ้วมือจบก้นดังเดิม แสดงสีหน้าว่างเฉยและไม่ข้องแวะกับอารมณ์ใดๆ อย่งที่สุด

“ในการกระทำเช่นนั้น” หมอมอร์ติเมอร์ชักพูดแสดงอาการออกอารมณ์สะเทือนใจอย่างแรง “ผมจะเล่าความซึ่งยังไม่ได้เล่าให้ใครฟังเลย สาเหตุที่ชักนำให้ผมอุบไว้จากเจ้าหน้าที่สอบสวนก็คือว่า ผู้สันหัดในวิทยาศาสตร์ย่อมจะหลีกเลี่ยงเสียจากการดำรงตนอยู่ในฐานะที่ดูเหมือนว่าจะส่งเสริมความเชื่อถือในเรื่องภูตผี วิญญาณที่แพร่หลายอยู่นั้น นอกจากนี้ก็สาเหตุตั้งที่หนังสือพิมพ์ว่าคฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์คงจะไม่มีใครมาปกครองแน่ๆ ถ้าจะมีการทำอะไรลงไปให้เป็นเรื่องเพิ่มพูนเสียงเล่าลือที่ออกจะไม่น่าชอบกลอยู่แล้วให้แพร่หลายยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผล

ทั้งสองประการนี้แหละ ผมจึงคิดเสียว่า การที่ผมบอกเล่าไปน้อยกว่าเท่าที่ผมรู้ นั้นย่อมเป็นการสมควรอยู่ เพราะว่าผลดีในทางปฏิบัติจะไม่เกิดขึ้นได้จากการเปิดเผยความข้อนี้เป็นอันขาด แต่สำหรับคุณ ผมไม่มีเหตุผลอะไรที่จะทำให้ผมไม่ควรเปิดเผยอย่างสิ้นเชิงเลยทีเดียว

“ทุ่งร้างนั้นมีคนอาศัยอยู่เบาบางมาก ผู้ที่อยู่ใกล้กันจึงไปมาหาสู่สนิทสนมกันมาก ด้วยเหตุนี้ผมจึงพบปะกับเซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์ หนึ่งๆ นอกจากมิสเตอร์แฟรงค์แลนด์ที่คฤหาสน์แลพเตอร์ และมิสเตอร์สเตเบิลตัน นักธรรมชาติวิทยาแล้ว ก็ยังมีคนอื่นที่มีการศึกษาอีกไม่ในระยะหลายไมล์ เซอร์ชาร์ลส์เป็นคนไม่ค่อยได้ไปไหน แต่โอกาสแห่งความปวยซ์ของท่านทำให้เราไปมาหาสู่สนิทสนมกันมาก ข้าความสนใจในวิทยาศาสตร์ร่วมกันก็ทำให้เราเป็นเช่นนั้น ท่านพกเอาความรู้ในทางวิทยาศาสตร์กลับมาจากแอฟริกาได้เป็นอันมาก ในเวลาค่าคืนอันสุขุโห เราเคยสนทนาพาทีถกกันถึงกายวิภาคเปรียบเทียบของคนเผ่าบุซแมนและฮ็อตเทนต์หลายคราว

“ภายในระยะสองสามเดือนหลังนี้ ผมตระหนักแน่ยิ่งขึ้นทุกทีว่า ประสาทของเซอร์ชาร์ลส์เคร่งเครียดจนถึงจุดชำรุดทีเดียว ท่านยึดถือเรื่องปริမ်ปราที่ผมอ่านให้ฟังเมื่อไม่กี่อย่างฝังจิตฝังใจเสียเหลือประมาณ ถึงขนาดว่าแม้ท่านจะชอบเดินเล่นภายในบริเวณสถานที่ของท่าน แต่จะไม่มื่ออะไรชักจูงท่านให้ไกลออกไปในทุ่งในเวลาค่าคืนได้เลย ถึงเรื่องจะดูไม่น่าเชื่อสำหรับคุณเพียงใดก็ตาม มิสเตอร์เฮล์มส์ ท่านก็เชื่อมั่นอย่างบริสุทธิ์ใจว่าชะตากรรมอันน่าสะพรึงกลัวยังสิงสู่ตระกูลของท่านอยู่ ข้าประวัติเกี่ยวกับบรรพบุรุษที่ท่านทราบก็ไม่เกื้อหนุนกำลังใจเสียด้วย ความเชื่อเรื่องการปรากฏตัวของสิ่งอันน่าพรันพริงบางอย่างสิงอยู่ในใจท่านไม่สร้างท่านเคยถามผมมากกว่าครั้งหนึ่งว่า ผมเคยเห็นสัตว์ประหลาดอะไร หรือว่าเคยได้ยินเสียงสุนัขล่าเนื้อเห่าทอนบ้างหรือไม่เวลาเดินทางไปเยี่ยมไซ้ในเวลาค่าคืน คำถามข้อหลังนี้แหละที่ท่านเฝ้าถามผมเป็นหลายครั้ง และด้วยน้ำเสียงที่สิ้นเพราะความตื่นเต็นเสมอ

“ผมจำได้ดีถึงตอนที่ผมนั่งรถไปที่บ้านของท่านในค่ำวันหนึ่งราวสามสัปดาห์ก่อนเกิดเหตุร้าย บังเอิญท่านยืนอยู่ที่ประตูห้องโถง ผมลงจากรถยืนตรงหน้าท่าน เห็นนัยน์ตาของท่านจ้องจับอยู่เหนือไหล่ของผมและมองผ่านไปด้วยลักษณะการแสดงความตกใจอย่างสุดขีด ผมจึงเหลียวไปดูบ้าง พอตักบับได้เห็นอะไรอย่างหนึ่ง

ซึ่งผมเข้าใจว่าเป็นลูกวัวดำตัวใหญ่ผ่านแวนไปที่หัวถนนทางรถเข้า ท่านตื่นตื่น และตกใจมากจนผมต้องเดินไปตรงที่ปรากฏตัวสัตว์และสอดสายตามองดู มันหายไปเสียแล้ว แต่ความเป็นไปตอนนั้นดูจะฝังใจท่านอย่างร้ายที่สุด คำว่านั้น ผมเลยอยู่กับท่านตลอดเวลา และในคราวนั้นเอง เพื่อแก้สงสัยของผมในอารมณ์ที่ท่านแสดงออก ท่านจึงมอบต้นฉบับเรื่องราวที่ผมอ่านให้คุณฟังเมื่อแรกมาให้ผมเก็บไว้ ผมเล่าถึงตอนนั้นก็เพราะว่ามันสำคัญอยู่บ้าง เมื่อคำนึงถึงเหตุผลจิตใจที่บังเกิดขึ้นในเวลาต่อมา แต่ในเวลานั้นผมถือเสียว่ามันเป็นเรื่องเล็กน้อยและไม่มีเหตุผลอะไรที่คู่ควรกับความตื่นตระหนกตกใจของท่านเลย

“เหตุที่เซอร์ชาร์ลส์จะเข้ามายังลอนดอนก็เพราะผมเองเป็นคนแนะนำ ผมรู้ว่าหัวใจของท่านถูกกระทบกระเทือน และการที่ท่านดำรงอยู่ในความหวุ่นไหวไม่สร้างก็เป็นที่เห็นได้ว่าเป็นอันตรายให้เกิดแก่สุขภาพของท่านอย่างใหญ่หลวง ถึงแม้ว่าสาเหตุจะเลื่อนลอยสักเพียงใดก็ตาม ผมคิดว่าการเปลี่ยนสถานที่สักสองสามเดือนคงจะส่งผลให้ท่านเป็นคนใหม่ขึ้นได้ มีสเตอร์สเตปเลตัน เพื่อนผู้คุ้นเคยซึ่งเป็นห่วงเป็นใยในสุขภาพของท่านมาก ก็มีความเห็นทำนองเดียวกัน ครั้นพอถึงเวลาจวนเจี๋ย เหตุวิบัติอย่างร้ายกาจนี้ก็ซึ่งเกิดเสียก่อน

“ในคืนที่เซอร์ชาร์ลส์ถึงแก่กรรม บาร์ริโมร์ทนายหน้าหอซึ่งเป็นคนพบศพ ได้ให้เพอร์กินส์คนเลี้ยงม้าขี่ม้าไปตามผม และโดยที่ผมยังนั่งอยู่จนดึก ผมจึงสามารถไปถึงคฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์ได้ในชั่วเวลาหนึ่งชั่วโมงนับแต่พบเหตุ ผมได้ตรวจสอบและยื่นข้อเท็จจริงทั้งปวงตามซึ่งระบุไว้ในคราวสอบสวนของเจ้าพนักงานนั้น ผมเดินตามรอยเท้าไปตามทางเดินขนานต้นยิว ได้ดูบริเวณประตูทุ่งตรงที่ท่านดูเหมือนจะยืนรือรออยู่ ผมได้เฝ้าขึ้นถึงการเปลี่ยนรูปรอยเท้าต่อจากที่ตรงนั้น ผมสังเกตเห็นว่า นอกจากรอยเท้าของบาร์ริโมร์บนดินปนทรายนั้นแล้ว ก็ไม่มีรอยเท้าของใครอื่นอีก และในที่สุดผมได้ตรวจดูที่ศพซึ่งได้ถูกจับต้องแล้วก่อนผมไป เซอร์ชาร์ลส์นอนคว่ำหน้าอยู่ แขนเหยียด นิ้วมือตะกุยดิน และหน้าตาของท่านก็บิดเบี้ยวไปเพราะอารมณ์อันแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ถึงขนาดว่าผมแทบไม่กล้าสาบานเลยว่าศพนั้นเป็นศพของท่าน ที่ตัวท่านไม่มีบาดแผลชนิดใดเลยแน่นอน แต่ปากคำที่บาร์ริโมร์ให้แก่เจ้าพนักงานสอบสวนคลาดเคลื่อนอยู่ข้อหนึ่ง เขาว่าบนพื้นดินบริเวณรอบ ๆ ศพไม่มีรอยอะไรปรากฏอยู่เลย เขาไม่ได้สังเกตเห็น แต่ผมลึกลับสังเกตเห็น -- อยู่ห่างออกไปหน่อย แต่เป็นรอยขีดและใหม่ทีเดียว”

“รอยเท้าหรือ”

“รอยเท้า”

“เท้าผู้ชายหรือเท้าผู้หญิง”

หมอมอร์ติเมอร์มองดูเราด้วยอาการแปลกประหลาดครั้งหนึ่ง และเมื่อ
เขากล่าวตอบนั้น เสียงของเขาตกลงจนเกือบเป็นกระซิบว่า

“มิสเตอร์โฮล์มส์ มันเป็นรอยเท้าสุนัขขนาดใหญ่มหึมาทีเดียว!”

๓

ร ู ป ป ัญ ห า

ข้าพเจ้าขอสารภาพว่าวาทะดังกล่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเสียวสยองไปทั่วสรรพางค์กาย ในน้ำเสียงของหมอมอร์ติเมอร์นั้นมีความลึนตระหนก ซึ่งแสดงว่าตัวเขเองก็สะเทือนใจไปตามความที่เขาบอกเราอย่างลึกซึ้ง โยล์มส์ชะงักตัวไปเบื้องหน้าด้วยความตื่นตื้นนัยน์ตาของเขามีแววกว้างกระด้างอันเป็นลักษณะที่ฉายออกยามเมื่อเขาบังเกิดความสนใจอย่างแก่กล้า

“คุณเห็นรอยนี้หรือ”

“เห็นชัดเท่ากับผมเห็นคุณที่เดียวแหละ”

“และคุณไม่ได้พุดอะไรเลยหรือ”

“จะมีประโยชน์อะไร”

“เพราะเหตุใดคนอื่นจึงมองไม่เห็นกันแลเลยเล่า”

“รอยอยู่ห่างจากศพประมาณสี่สิบหลา แล้วก็ไม่มีการคิดถึงเสียด้วย ผมก็ไม่เห็นว่าจะทำเช่นนั้นถ้าผมไม่ทราบเรื่องปริมปรานี้อยู่ก่อน”

“ในทุ่งมีหมาเล็กอยู่มากหรือเปล่า”

“ไม่ต้องสงสัย แต่นี่ไม่ใช่หมาเล็ก”

“คุณว่ามันใหญ่อยู่หรือเปล่า”

“มหึมาทีเดียว”

“แล้วมันไม่ได้เข้าไปใกล้ศพหรือหรือ”

“ไม่ได้เข้าไปใกล้”

“คือนั้นอากาศเป็นอย่างไร”

“ทั้งชื้นทั้งเย็น”

“แต่ที่จริงไม่มีฝนใช่ไหม”

“ไม่มี”

“ลักษณะของทางเดินเป็นยังไง”

“สองข้างทางมีแนวต้นไม้แก้วแก่นขนัดสูงลิบสองฟุต ทางเดินตอนกลางกว้างประมาณแปดฟุต”

“มีอะไรอยู่ระหว่างแนวต้นไม้กับทางเดินอีกบ้างไหม”

“มี มีหญ้าขึ้นทั้งสองข้าง กว้างประมาณข้างละหกฟุต”

“ผมเข้าใจว่าแนวต้นไม้เข้าออกได้ตรงที่แห่งหนึ่งโดยอาศัยประตูไซ้ไหม”

“ไซ้ เป็นประตูเล็กที่เปิดออกไปสู่ทุ่ง”

“มีประตูอื่นอีกบ้างไหม”

“ไม่มี”

“เพราะฉะนั้น ใครจะไปให้ถึงทางเดินขนาดต้นไม้ ถ้าไม่เดินออกมาจากบ้านก็ต้องเข้าทางประตูทุ่งนี่ละสิ”

“ที่ปลายสุดมีทางผ่านเข้าออกได้ทางเรือนพักร้อน”

“เซอร์ชาร์ลส์ไปถึงตรงนี้หรือเปล่า”

“เปล่า ท่านนอนอยู่ห่างประมาณห้าสิบล้า”

“ที่นี่ บอกผมสิ หมอมอร์ติเมอร์--นี่เป็นข้อสำคัญ--รอยที่คุณเห็นนั้นอยู่บนทางเดิน ไม่ได้อยู่บนหญ้าไซ้ไหม”

“ไม่มีรอยอะไรจะปรากฏอยู่บนหญ้าได้หรอก”

“มันอยู่ทางปากเดียวกับประตูทุ่งไซ้ไหม”

“ไซ้ มันอยู่ตรงริมทางเดินปากเดียวกับประตูทุ่ง”

“คุณทำให้ผมสนใจอย่างยิ่ง อีกข้อหนึ่ง ประตูทุ่งปิดอยู่หรือ”

“ปิดและล่ามกุญแจด้วย”

“มันสูงแค่ไหน”

“สูงประมาณสี่ฟุต”

“ถ้าฉันใครๆ ก็ปีนข้ามได้ละซี”

“ได้”

“คุณเห็นรอยอะไรที่ประตูทุ่งบ้างไหม”

“ไม่เห็นมีรอยอะไรแปลกปลอม”

“อูแม่เจ้า! ไม่มีใครตรวจดูหรอกหรือ”

“มี ผมเองเป็นคนตรวจ”

“แล้วไม่พบอะไรเลยหรือ”

“มันยุ่งเหยิงไปหมด เห็นได้ชัดว่าเซอร์ชาร์ลส์ยืนอยู่ที่นั่นราวห้าหรือสิบนาที”

“คุณรู้ได้อย่างไร”

“เพราะว่ามีเก้าอี้วางจากซิการ์ของท่านถึงสองครั้ง”

“วิเศษ! วัตสัน นี่คือนักผู้ร่วมงานที่ถูกต้องใจเราละ แต่รอยที่ว่าเล่า”

“ท่านทิ้งรอยของท่านเองไว้ทั่วบริเวณทางโรยกรวดเล็กๆ นั้น ผมมองหารอยอื่นๆ ไม่พบเลย”

เชอร์ล็อก โฮลมส์ เอามือตบเข่าตัวเอง แสดงอาการอดทนระอาใจ

“ถ้าผมเพียงแต่ไปอยู่ที่นั่นละก็!” เขาร้อง “เรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจที่สุดอย่างชัดๆ เป็นเรื่องหนึ่งที่น่าทึ่งโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญตามหลักวิทยาศาสตร์ศึกษาพิจารณาได้อย่างกว้างขวาง บริเวณทางโรยกรวดตรงนั้นน่าจะช่วยให้ผมอ่านอะไรได้มากมายนัก ก่อนที่จะถูกฝนชะและถูกชาวบ้านที่อยากรู้เรื่องยากันเป็นเทือกเทียวละ ไอ้ หมอมอร์ติเมอร์ หมอมอร์ติเมอร์ น่าเสียดายที่คุณไม่ยกหรือผม! คุณจะต้องรับผิดชอบในข้อนี้อย่างยิ่งหลวงจริงๆ”

“ผมไม่อาจหาหรือคุณ โดยที่ไม่ได้แฉความจริงเหล่านี้ให้โลกรู้ได้เลย มิสเตอร์โฮลมส์ ทั้งผมก็ได้ให้เหตุผลของผมในการที่ไม่ปรารถนาจะทำเช่นนั้นไว้แล้ว นอกจากนั้น นอกจากนั้น...”

“เหตุใดคุณจึงรีรออยู่ล่ะครับ”

“ก็มีขอบเขตอยู่ส่วนหนึ่งที่ मैंนักสืบผู้หลักแหลมและเงินจัดที่สุดก็เห็นจะทำอะไรไม่ได้นั่นแหละครับ”

“คุณหมายความว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับฆาตผีปีศาจหรือ”

“ผมไม่ได้ว่าเจาะจงลงไปอย่างนั้น”

“ถูกละ แต่รูปการณ์คุณก็ยังคิดอย่างนั้น”

“นั่นแหละ มิสเตอร์โฮลมส์ นับตั้งแต่เกิดเหตุร้ายมา มีเสียงเข้าหูผมหลายเรื่อง ซึ่งยากที่จะลงกันกับระเบียบอันคล่องของของธรรมชาติได้”

“ยกตัวอย่างซิครับ”

“ผมได้พบว่า ก่อนหน้าเกิดเหตุร้ายมีคนหลายคนได้เห็นสัตว์ตัวหนึ่งในทุ่งร้าง ซึ่งมีลักษณะตรงกับสัตว์อุบาทว์ของสกุลาบาสเกอร์วิลล์ตัวนี้ และซึ่งจะเป็นสัตว์ชนิดใดที่วิทยาศาสตร์รู้จักไปไม่ได้ คนเขารับรองต้องกันว่า มันเป็น

สัตว์ใหญ่มีที่มา แปลงประกายวาว น่าสะพรึงกลัว และมีลักษณะเหมือนภูตผีปีศาจ ผมได้ซักถามคนเหล่านี้ คนหนึ่งเป็นชาวบ้านไม่ค่อยเชื่อถืออะไรง่าย ๆ คนหนึ่งเป็นช่างทำเกือกม้า ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นชาวไร่ในละแวกทุ่ง ทุกคนต่างก็เล่าถึงแต่ภูตผีอันน่าสะพรึงกลัวนั้นเป็นเสียงเดียวกัน ตรงกับหมานรกในเรื่องปรัมปรา ผมรับรองกับคุณได้ว่า ทั่วทั้งตำบลถึงแก่หวาดผวา และคนที่กล้าเดินตัดทุ่งไปในยามค่ำคืนได้ก็นับว่าแข็งแรงเอาการทีเดียว”

“ส่วนคุณ ซึ่งเป็นคนสันตทางวิทยาศาสตร์ ก็เชื่อมั่นเป็นภูตผีปีศาจเหมือนกันหรือ”

“ผมไม่รู้จะตอบอย่างไร”

โฮล์มส์ยกไหล่ “แต่ก่อนๆ มาถึงเดี๋ยวนี้ผมดำเนินการสืบสวนแต่เฉพาะเรื่องเกี่ยวกับโลกนี้” เขากล่าว “ผมได้รบกับความชั่วร้ายมาตามสติกำลังพอสมควร แต่ที่จะให้ผมรับมือกับตัวผีผู้ให้กำเนิดความชั่วร้ายเองนั้นชะรอยจะเป็นการเหลือบ่ากว่าแรงเกินไป แต่ถึงกระนั้นคุณต้องยอมรับละว่า รอยทำนั้นเป็นรอยของสิ่งที่มีตัวตนแน่แท้”

“ตัวหมาดังเดิมเป็นสิ่งที่มีความตัวตน พอที่จะกระชากคอหอยคนออกได้ที่เดียว แต่ถึงกระนั้นมันก็มีลักษณะเป็นปีศาจอยู่ดี”

“ผมเห็นว่าคุณแอนเอียงไปทางผู้เชื่อถือในผีสาบเสียแล้ว แต่ที่นี้บอกผมในข้อนี้หน่อยเถอะ หมอมอร์ติเมอร์ ถ้าคุณมีความเห็นเช่นนั้น เหตุใดคุณจึงมาหาหรือผมเล่า คุณบอกผมเองว่า การที่จะสืบสวนการตายของเซอร์ชาร์ลส์นั้นนะ ไม่มีประโยชน์ แต่ทว่าคุณก็ปรารถนาให้ผมทำเช่นนั้น”

“ผมยังไม่ได้พูดว่าผมปรารถนาให้คุณทำเช่นนั้น”

“ถ้าฉันผมจะช่วยเหลือคุณได้ยังไงกัน”

“ก็โดยแนะนำผมว่า ผมควรทำอะไรกับเซอร์เฮนรี บาสเกอร์วิลล์ ผู้ที่จะมาถึงสถานีวอเตอร์ลู -- หมอมอร์ติเมอร์ควักนาฬิกาพกของตนออกดู -- “ภายในหนึ่งชั่วโมงสิบห้านาทีนี้พอดี”

“เขาเป็นทายาทละสิ”

“ครับ โดยมรณกรรมของเซอร์ชาร์ลส์เราได้สืบหาตัวสุภาพบุรุษหนุ่มผู้นี้ และได้พบว่าเขากำลังทำให้อยู่ในแคนาดา ฟังจากเรื่องราวที่มาถึงเรา เขาเป็นคนดี ด้วยประการทั้งปวง ผมพูดเรื่องนี้ไม่ใช่ในฐานะหมอ แต่ในฐานะผู้อภิบาลและ

จัดการพินัยกรรมของเซอร์ชาร์ลส์”

“ไม่มีผู้สืบทิดคนอื่นอีกละสิ ผมว่า”

“ไม่มี มีสิ่งญาติอีกคนเดียวเท่าที่เราสามารถจะสืบได้ คือรูดเจอร์ บาสเกอร์วิลล์ เป็นคนสุดท้ายในจำนวนพี่น้องสามคนซึ่งเซอร์ชาร์ลส์เป็นพี่ใหญ่ พี่คนรองซึ่งตายแต่ยังหนุ่มเป็นบิดาของเฮนรีหนุ่มคนนี้ ส่วนคนที่สามคือรูดเจอร์ เป็นแกะดำของตระกูล เขาได้เชื้อสายเก่าแก่อันรุ่มแรงของสกุลบาสเกอร์วิลล์มา และใคร ๆ ก็บอกผมว่าถอดแบบสตูโกในครั้งก่อนเป็นพิมพ์เดียวกันทีเดียว เขาทำให้อังกฤษร้อนเกินไปจนอยู่ไม่ได้จึงเปิดหนิไปอเมริกากลาง แล้วเป็นไข้เหลือง ตายเมื่อปี ๑๘๗๖ เฮนรีเป็นคนสุดท้ายของสกุลบาสเกอร์วิลล์ ผมจะพบกับเขา ที่สถานิวอเทอร์ลูภายในหนึ่งชั่วโมงกับห้านาที ผมได้รับโทรเลขว่าเขามาถึง เขาแรมปีตันแล้วเข้าวันนี้ ที่นี่มีสเตอร์โฮล์มส์ คุณจะแนะนำให้ผมทำอย่างไรกับเขา”

“เหตุใดเขาจึงจะไม่พึงไปยังบ้านบรรพบุรุษของเขาเล่า”

“ก็ดูเหมือนจะเป็นธรรมดา จึงไม่ใช่หรือครับ แต่ถึงกระนั้น พิจารณาดู สิครับว่าผู้สืบสกุลบาสเกอร์วิลล์ที่ไปที่นั่นเป็นต้องเผชิญกับชะตากรรมอันร้าย ทุกคน ผมรู้สึกแน่ใจว่าถ้าเซอร์ชาร์ลส์สามารถจะพูดกับผมได้ก่อนท่านถึงแก่กรรม ท่านก็คงจะเตือนผมไม่ให้นำคนผู้นี้ ซึ่งเป็นคนสุดท้ายของสกุลเก่าแก่และเป็นทายาทของกองมรดกมหาศาลไปยังสถานที่อันน่าสะพรึงกลัวนั้นเป็นแน่ แต่ถึงกระนั้นเราก็จะปฏิเสธเสียมิได้ว่า ความเจริญของละแวกย่านที่ปราศจากการ ทำนุบำรุงนั้นทั้งละแวกย่อมขึ้นขึ้นกับการไปอยู่ของเขา งานกุศลที่เซอร์ชาร์ลส์ทำไว้ คงจะล้มครืนถ้าไม่มีผู้เข้าครอบครองคฤหาสน์นั้น ผมเกรงว่าผมจะเกิดอคติ เข้าข้างความรู้สึกที่ชัดเจนของผมเองในเรื่องนี้มากเกินไป จึงได้นำเรื่องมาหารือคุณ และขอคำแนะนำของคุณ”

โฮล์มส์นั่งตรองอยู่เป็นครู่หนึ่ง

“พูดง่าย ๆ เรื่องก็เป็นอย่างนี้” เขาพูด “คือตามความเห็นของคุณ มีพลังอะไรอย่างหนึ่งของผีสิงทำให้ทุ่งดาร์ตมัวร์เป็นที่อยู่อันไม่ปลอดภัยของคนใน สกุลบาสเกอร์วิลล์ทุกคน นั่นเป็นความเห็นของคุณใช่ไหม”

“อย่างน้อยที่สุดผมก็อาจจะหาเหตุผลได้ว่า มีหลักฐานบางประการสื่อว่ามัน อาจจะเป็นเช่นนั้นก็ได้”

“นั่นแหละ แต่แน่ละ ถ้าความเห็นเกี่ยวกับผีสิงของคุณถูกต้อง มันก็

อาจจะก่อกรรมทำเข็ญกับหมู่คนนี่ในกรุงลอนดอนได้ง่ายพอๆกันกับในเดวอนเซอร์เหมือนกัน ผีที่มีอำนาจแผลงฤทธิ์ได้แต่เฉพาะท้องที่ เหมือนสำนักอิทธิกรประจำแขวงเป็นของเหลือวิสัยที่จะคิดเห็นได้เกินไป”

“มิสเตอร์โฮล์มส์ คุณพูดเรื่องนี้ผิวเผินเกินกว่าที่คุณคงจะพูดเป็นแน่ถ้าคุณเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ด้วยตัวคุณเอง เท่าที่ผมเข้าใจ คำแนะนำของคุณก็คือว่าหมู่คนนี่คงปลอดภัยในเดวอนเซอร์เท่าๆกับในลอนดอนนั่นเอง เขาก็จะมาถึงภายในห้าสิบนาทีนี่แหละ คุณจะให้ผมทำยังไง”

“ข้อที่ผมจะให้คุณทำก็คือ คุณจงเรียกรถมา เอาหมาสแปเนียลของคุณที่กำลังตะกายประตูหน้าบ้านผมอยู่ขึ้นนั่งรถไปพบเซอร์เฮนรี บาสเกอร์วิลล์ที่สถานีวอเตอร์ลูเถิดครับ”

“แล้วต่อไป”

“แล้วต่อไปคุณอย่าได้เล่าอะไรให้เขาฟังเลย จนกว่าผมจะตกลงใจในเรื่องนี้แล้ว”

“คุณจะใช้เวลาอีกนานก็มากน้อยจึงตกลงใจ”

“ยี่สิบสี่ชั่วโมง เวลาสี่โมงเช้าพรุ่งนี้ หมอมอร์ติเมอร์ ผมจะยินดีมากถ้าคุณจะแวะมาหาผมที่นี่ และถ้าคุณจะพาเซอร์เฮนรี บาสเกอร์วิลล์ มาด้วยก็จะ เป็นประโยชน์ในการกระการในภายหลังของผมทีเดียว”

“มิสเตอร์โฮล์มส์ ผมจะทำอย่างคุณว่าแน่ๆ” เขาจดเวลานัดหมายบนปลอกแขนเสื้อเชิ้ตของเขา แล้วก็รีบออกไปในลักษณะการเหม่อลอยอย่างประหลาด โฮล์มส์ตามออกไปยึดเขาไว้ที่หัวบันได

“ขอถามอีกข้อเดียวเท่านั้น หมอมอร์ติเมอร์ คุณว่าก่อนเซอร์ชาร์ลส์ บาสเกอร์วิลล์ ถึงแก่กรรม มีคนหลายคนเห็นภาพปีศาจที่ว่าในทุ่งไซ้ใหม่”

“มีสามคนที่เห็น”

“ภายหลังจากนั้นมิใครเห็นอีกบ้าง”

“ผมไม่ได้ยืนยันว่ามี”

“ขอบคุณ เอาละครับ สวัสดี”

โฮล์มส์กลับมา นั่งยังที่ของเขา ใบบนฝาผนังความพึงพอใจอยู่ภายใน ซึ่งหมายถึงว่าเขามีงานที่ถูกต้องอยู่เบื้องหน้าเขาแล้ว

“จะออกไปข้างนอกหรือ วัตสัน”

“ถ้ากันจะช่วยแก้ได้ก็ไม่ใช่ไป”

“ไม่ต้องหรอก เพื่อนยาก ไปถึงคราวต้องปฏิบัติการ กันจึงจะขอให้แกช่วย แต่ตอนนี้เป็นตอนสุขุมละเอียดละไมอยู่เอกอุจริงๆ เมื่อพิจารณาจากบางแง่ เวลาแกผ่านร้านเบรดลีย์ละก็ ช่วยสงเคราะห์แวะบอกให้เขาเอาเส้นเชือกอย่างจุนที่สุด ขึ้นมาให้สักหนึ่งปอนด์นะ ขอบใจ ส่วนแก ถ้าจะไม่กลับมาก่อนเวลาเย็นได้ก็จะได้ดีกันจะได้หยิ่งความรู้สึกนึกคิดในปัญหาอันน่าสนใจที่สุดที่เขาเอามาประเด็นให้เข้านี้ ให้ถนัดถนี้สักหน่อย”

ข้าพเจ้าทราบดีว่าการเก็บตัวและการอยู่ลำพังคนเดียวเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเพื่อนข้าพเจ้าในคราวบำเพ็ญสมาธิจิตอย่างแรงกล้า ซึ่งเขาซึ่งตรงของพยานหลักฐานทุกส่วนทุกประเด็น สร้างความเห็นนานาประการ ถ่วงความเห็นซึ่งกันและกันว่าอะไรจะมีน้ำหนักกว่ากัน แล้วปลงใจไปตามข้อที่เป็นประเด็นสำคัญและไม่สำคัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขลุกอยู่ที่สโมสรของข้าพเจ้าทั้งวัน จนเย็นจึงได้กลับสู่ถนนเบเกอร์ เมื่อข้าพเจ้าไปปรากฏตัวในห้องนั่งเล่นอีกนั้นเป็นเวลาใกล้จะถึงยี่สิบเอ็ดนาฬิกาอยู่แล้ว

เมื่อข้าพเจ้าเปิดประตูออก ความรู้สึกเบื้องต้นแรกที่กระทบข้าพเจ้าเหมือนหนึ่งว่าไฟได้เกิดไหมขึ้นในห้องกระนั้น เพราะว่าทั่วทั้งห้องกลุ่มไปด้วยควัน จนแสงตะเกียงบนโต๊ะออกสลัว แต่พอเดินเข้าไป ความหวั่นวิตกของข้าพเจ้าก็เหือดหาย เพราะว่ามันเป็นควันยาสูบอย่างจุนก็กินนั่นเอง รมคอหอยข้าพเจ้าเสียจนไอมองผ่านกลุ่มควันที่โขมงอยู่นั้น ข้าพเจ้าแลเห็นร่างโฮล์มส์สร้างฯ ในเสื้อคลุมแต่งตัวปากคาบกล้องดินเหนียวสีดำขุดอยู่ในแก้อั๊วแซน มีม้วนกระดาษวางอยู่รอบๆ เขาด้วยหลายม้วน

“เป็นหวัดหรือ วัตสัน” เขาเอ่ยขึ้น

“เปล่า เป็นเพราะอากาศที่เป็นพิษนี้ต่างหาก”

“พอแกเอ่ยขึ้นตอนนี้ ก็นึกเข้าใจว่ามันที่บอบอยู่เหมือนกัน”

“ทีบกะผีอะไร! มันอี๊ดดัดเหลือทนนะไม่ว่า”

“จันท์เปิดหน้าต่างซี! แยกไปอยู่ที่สโมสรมาทั้งวันเทียวนะ กันมองเห็นอยู่”

“โฮล์มส์เอ๊ย!”

“กันถูกไหมเล่า”

“ถูกนะถูกละ แต่รู้ได้ยังไง”

เขาหัวเราะในลีลาหน้าอึ้งนงของข้าพเจ้า

“แกมีความสดชื่นเบิกบานอยู่นะ วัตสัน ซึ่งทำให้กันรู้สึกสนุกที่จะเอาแกนี่แหละเป็นเครื่องบริหารสติปัญญาเล็กๆ น้อยๆ ที่กันมีอยู่ สุภาพบุรุษที่ออกไปนอกบ้านในวันที่อากาศชื้นมีละอองฝน จนเย็นจึงจะกลับ เสื้อผ้าไม่รู้จักหมองทั้งหมวกและรองเท้าก็ยังฟ่องอยู่เช่นนี้ เขาก็ไปขลุกอยู่กับที่เสียทั้งวันเท่านั้น เขาไม่ใช่คนมีเพื่อนที่จะไปมาหาสู่กัน เพราะฉะนั้นเขาจะไปอยู่ที่ไหนได้เล่า มันไม่โจ่งแจ้งอยู่หรือหรือนี่นะ”

“จริง มันออกจะโจ่งแจ้งอยู่”

“โลกนี้ล้วนแล้วไปด้วยสิ่งโจ่งแจ้งที่ไม่มีใครตั้งใจสังเกตเสียทั้งนั้น แกคิดว่ากันไปอยู่ที่ไหนมาละ”

“ก็อยู่กับที่เหมือนกันนะแหละ”

“ตรงกันข้าม กันไปอยู่ที่เดวอนเซอร์มา”

“ด้วยใจละซี”

“นั่นแหละ ตัวกันคงอยู่ในเก้าอี้แขนนี้ และกันเสียใจที่ได้สังเกตว่าในระหว่างที่ใจไม่อยู่ ตัวกันได้วากาแพเสียสองหม้อใหญ่ๆ กับเผายาสูบหมดไป เป็นกองอย่างไม่น่าเชื่อ พอแก่ไปแล้ว กันก็ให้เขาไปเอาแผนที่สำรวจทุ่งส่วนนี้มาจากห้างสแตมฟอร์ด แล้วใจของกันก็ลอยละล่องไปทั่วละแวกทุ่งทั้งวัน กันพอใจตัวเองด้วยว่ากันสามารถเที่ยวชอกแซกไปได้จนทั่วเที่ยวละ”

“กันคิดว่าเป็นแผนที่สเกลใหญ่ใช่ไหม”

“ใหญ่มาก” เขาคลี่ส่วนหนึ่งออกกางไว้บนเข่า “มีละแวกที่เกี่ยวข้องกับเรา โดยเฉพาะอยู่ที่นี้ไงละ ตรงกลางนั่นแหละคือคฤหาสน์บาสเกอร์วิลล์”

“ที่มีละแวกล้อมรอบนั่นนะหรือ”

“นั่นแหละ กันคิดว่าทางเดินขนานต้นยิว ถึงจะไม่ได้หมายไว้ในชื่อนั้น ก็คงจะทอดไปตามเส้นนี้ โดยมีทุ่งอยู่ทางขวาซึ่งแกคงจะเห็น ตรงอาคารหย่อมเล็กๆ นี่เป็นหมู่บ้านกริมเพน ซึ่งหมอมอร์ติเมอร์เพื่อนเรามาเฝ้ากันอยู่ แกเห็นละซี ภายในรัศมีห้าไมล์นั้นมีบ้านเรือนตั้งเรียงรายอยู่น้อยเต็มที ตรงนี้คือคฤหาสน์แลฟเตอร์ที่กล่าวถึงในคำบรรยายเรื่อง มีบ้านหลังหนึ่งแสดงอยู่ตรงนี้ ซึ่งอาจจะเป็นที่อยู่ของนักธรรมชาติวิทยาชื่อว่าสเตเบิลตัน ถ้ากันจำไม่ผิด นี่เป็นบ้านนาในละแวกทุ่งสองแห่งเรียกว่าไฮทอร์และเฟาล์ไมร์ แล้วทางออกไปลิปส์ไมล์เป็น

คุณใหญ่ซึ่งนักโทษที่ปรีณท์ทาว์น ในระหว่างและรอบๆจุดที่กระจายอยู่นี้เป็นฟุ้งร้างอันเปล่าเปลี่ยวว่างแวง นี่แหละเป็นเวทีที่ได้มีการแสดงเรื่องสลัดใจกันแล้ว และเราอาจจะช่วยให้การแสดงเกิดขึ้นอีกก็ได้”

“มันเห็นจะเป็นที่เว้งว่างมากแน่ๆ”

“ถูกละ จากเหมาะสมเสียด้วยซี ถ้าผีประสงค์จะเข้ายุ่งเกี่ยวกับเรื่องของมนุษย์จริงละ...”

“ตัวแกเองก็พลอยเอนเอียงไปในเหตุผลเกี่ยวกับผีๆสาๆด้วยละซี”

“อ้ายลูกสมุนของผีก็น่าจะเป็นสิ่งที่มีเลือดเนื้อเทียวละ งั้นไม่ใช่หรือ มีปัญหาอะไรหน้าเราอยู่สองข้อตั้งแต่ต้น ข้อหนึ่งคือว่า ได้มีการประกอบอาชญากรรมใดๆบ้างหรือไม่ ข้อสอง อาชญากรรมนั้นมีลักษณะอย่างไรและได้กระทำไปอย่างไรใด แน่ละ ถ้าการคาดคะเนของหมอมอร์ติเมอร์ถูกต้อง ก็เป็นอันว่าเรากำลังเกี่ยวข้องอยู่กับอำนาจนอกกฎธรรมชาติตามปกติ และการสืบสวนของเราก็เป็นอันยุติ แต่ก่อนที่เราจะตกลงใจในข้อนี้ เราต้องพิสูจน์สมมติฐานอื่นๆให้เกลี้ยงเสียก่อน กันคิดว่าถ้าแกไม่ขัดข้องเราก็จะปิดหน้าต่างนั้นอีกที มันชอบกลอยู่ก็จริงแต่กันรู้ลึกกว่าบรรยากาศที่มีดขีดช่วยให้ดวงความคิดเกิดสมาธิอยู่กันไม่ใช่จะดันทุรังถึงแก่ต้องลงทีบจึงจะคิดได้หรอก แต่อุปาทานของกันตามเหตุผลมันเป็นเช่นนั้น แกได้ทบทวนเรื่องนี้ในใจแล้วหรือยัง”

“แล้ว กันคิดทบทวนอยู่หลายตลบในตอนกลางวัน”

“แกเข้าใจว่าอะไรหรือ”

“กันงงเต็มที”

“มันมีลักษณะของมันเองแน่ชัด มีประเด็นที่เด่นอยู่หลายประเด็น เป็นต้นว่าการเปลี่ยนแปลงรูปรอยเท้าเหล่านั้นนะ แกเข้าใจว่าอะไร”

“มอร์ติเมอร์พูดว่าผู้ตายเดินเขย่งปลายเท้าไปตามทางเดินตอนนั้น”

“เขาทวนคำที่อ้ายงั่งบางคนให้การในคราวสอบสวนนั้นหรอก คนเราจะเดินเขย่งปลายเท้าไปตามทางเดินทำไมกัน”

“ถ้ามันยังงั้นกันเล่า”

“เขาก็วิ่งนะซี วัตสัน -- วิ่งอย่างโกยแนวบ วิ่งเอาชีวิตรอด วิ่งจนกระทั่งหัวใจแตกแล้วก็ล้มลงตาย”

“วิ่งหนีอะไรี”

“นั่นเป็นปัญหาของเรา มีข้อที่สื่อแสดงด้วยว่าคนคนนั้นตกใจกลัวเสียจนขวัญหนีดีฝ่อไปหมดก่อนหน้าที่เขาจะเริ่มวิ่งเสียอีก”

“แกพูดได้ยังไง”

“ก็น่ากลัวนี่ว่าเหตุแห่งความกลัวของเขามาจากในทุ่ง ถ้าความจริงเป็นเช่นนั้น และก็น่าจะเป็นอย่างที่สุดด้วย คนที่ตกใจจนสิ้นสติเท่านั้นจึงจะวิ่งจากบ้านแทนที่จะวิ่งเข้าบ้าน ถ้าเราจะถือว่าคำให้การของเจ้ายิปซีเป็นจริง ก็แปลว่าเขาวิ่งพลางร้องให้ช่วยพลางไปในทิศทางที่ น่าจะได้รับความช่วยเหลือน้อยที่สุดเสียละมาก อีกประการหนึ่ง คือนั่นเขากำลังคอยพบใครอยู่หนอ แล้วก็ทำไมเขาจึงออกไปคอยพบในทางเดินชนบทันยิวมากกว่าคอยพบในบ้านเล่า”

“แกคิดว่าเขากำลังคอยพบใครคนหนึ่งหรือ”

“เขาเป็นคนมีอายุและสุขภาพไม่สู้จะดี ข้อที่เขาออกไปเดินเล่นค้ำๆนะ เราพอจะเข้าใจได้ละ แต่คืนนั้นอากาศเย็นทั้งพื้นดินก็ชุ่มชื้น มันเป็นธรรมชาติวิสัยอยู่หรือที่เขาควรรยืนอยู่กับที่ถึงห้าหรือสิบนาทีตามที่หมอมอร์ติเมอร์เล่า และเขายังมีความสำนึกในทางปฏิบัติมากกว่าที่กันควรจะเชื่อถืออีกล่ะ เมื่ออนุมานจากเจ้าชิการ์นั้นนะ”

“แต่เขาออกไปทุกคืนนี่”

“กันคิดว่าการที่เขาจะรั้งรออยู่ที่ประตูทุ่งทุกคืนนั้นไม่น่าจะเป็นไปได้ ตรงกันข้าม พยานหลักฐานกลับบ่งว่าเขาเลียงห่างจากตัวทุ่งนกหนา คืนนั้นเขารั้งรออยู่ที่นั่น มันเป็นคืนก่อนหน้าที่เขาจะจากมายังลอนดอน เรื่องมันเข้ารูปอยู่ วัตสัน มันปะติดปะต่อกันดีทีเดียวละ ช่วยส่งเคราะห์ส่งไวโอลินให้กันที่เถอะ เราจะต้องประวิงความคิดขั้นต่อไปของเรื่องนี้ไว้ก่อนจนกว่าจะได้ประโยชน์จากการพบกับหมอมอร์ติเมอร์และเซอร์เฮนรี บาสเกอร์วิลล์ ในตอนเช้าวันนั้นแหละ”

